

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetési díj: Háromhastós petisör egyszeri hirdetés 15 fill. Többhastós hirdetésért jutányosabb. Bélyegdíj: minden hirdetésért 60 fill. Nyitász: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör» hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Eperjesen, Pó-utca 59. szám, Kósch Árpád könyvnyomtató-intézete. Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények, valamint a hirdetési díjak is.

Eperjes a kulturáért.

Múlt. Jelen. Jövő.

Három egymásba kapcsolódó hatalmas láncszeme a végtelenségnek s ennek keretében: az «arasznyi lét»-tel bíró ember véges életének is!

Mi sem bizonyítja jobban azt, hogy az ember saját sorsának intézésére befolyással és tehetséggel is van megáldva, mint épen az, hogy élete nem pusztán a jelené, hanem egyszersmind a múlté és a jövőé is. A múlté pedig nem csupán azért, mivel — mint a költő is mondja, — «a boldogságra kevés csak a jelen; a múlton épül az s az emlékezeten», hanem különösen azért is, mert a múltnak tapasztalásai s ezekből levont tanúságai alapul szolgálnak éltünk jelenének irányzására. A jövőé pedig szintén nem csupán azért, mivel a «jobb kor»-nak, melynek «jönni kell» s mely «jönni fog», — biztató reménye kitarátunkat élénkíti és megacélozza, hanem különösen azért is, mert arra ösztönöz bennünket, hogy «jobb jövőnk» szilárd alapjait mostan, jelenünkben, építsük meg s ha kell, áldozatok árán is tegyünk meg mindent arra, hogy ez a jövő vágyainknak s eszményeinknek teljesen megfelelő legyen!

Ennek kell az alapelvnek lennie minden egyes egyén életében. De különösen ennek kell az alapelvnek lennie a köz-, a társadalom életében mindenkifölött!

Állami, törvényhatósági, községi és általános társadalmi életünknek sohasem szabad csak a jelent szolgálnia! Kiváló erkölcsi személyeink, a melyek a közélet ez ágainak szolgálatára vannak rendelve, hivatásuknál, rendeltetésüknek fogva sokkal inkább reá vannak utalva arra, hogy a múlt tanúságain okulva, úgy intézzék jelenüket, hogy: a szerencsés, a boldog, a biztos jövőt munkálják szakadatlanul! Ennek az alapelvnek lelkiismeretes figyelembevételéért és pontos betartásáért az ő jelen életük irányozói, örökös felelőséggel fognak

tartozni a jövőnek, a mely a közé, a nemzeté, a hazáé s talán az egész emberiségé.

Ezen az alapelven állva, hoznak erkölcsi személyeink nagy áldozatokat a jelenben — a jövőnek! Ezen az alapelven állva, vetnek szorgalmasan a közélet termékeny talajába nemes magvakat, melyeknek aratását egy reájok következő kor, egy reájok következő nemzedék fogja élvezni.

Ezen az alapelven állva, hoz a mi ősi városunk: a mi kedves Eperjesünk is évek szakadatlan sora óta olyan jelentékeny, olyan eléggé meg sem becsülhető áldozatokat a nemzet, a haza, az emberiség kulturájáért; tudván, hogy ha ezek az áldozatok talán túl is haladják jelen életének rendelkezésre álló anyagi erőit: a múltból merített gazdag tanúság alapján biztos kilátással kecsegtetnek a jövőre nézve abban a tekintetben, hogy gyümölcseik gazdag áldással fognak majd beköszönteni.

Elég egy futólagos tekintetet vetnünk ősi városunk épen napjainkban közközben forgó zárószámadására, hogy a legteljesebb elismeréssel konstatáljuk e város közönségének nagylelkű és bőkezű áldozatkészségét akkor, a mikor a jövőnek munkálása képezi szent és fontos feladatát. De elég fontolóra vennünk azt a valóban nagylelkű határozatot, a melyet ennek a városnak nemes közönsége július 1-én tartott közgyűlésén oly példátlanul szép lelkes egyhangúsággal hozott meg, a mikor kimondotta, hogy az eperjesi ősi Kollégium jogakadémiájának, a Csupka nevének dicsőségével oly gazdagon beragyogott — múltjában is kiváló, valamint jelenében is oly örvendetes fejlődést mutató e felső tanintézetnek, hogy remélt szép jövőjét lehetőleg biztosítsa, eddigi, tíz évenként megszavazott, segélyösszegét egyfelől állandósítja, másfelől pedig azt az eddig adott évi összeg kétszeresére emeli fel.

Lapunknak eddigi múltja mindennél jobban igazolja e kérdés tekintetében elfoglalt álláspontunkat. Ezúttal is előttünk fekszenek lapunk 1877-ik évi számai, a melyekben, — különösen a 3-ik és 6-ik számokban, — oly sokszor és

oly meleg szavakkal foglalkoztunk ez ősi jogakadémiánknak a kérdésével s oly bensőleg ajánlottuk ennek fontos ügyét városunk nemes közönségének lelkes támogatásába. Az azóta elmúlt idő teljesen igazat adott nekünk. Erre a főiskolára ősi városunknak elengedhetlenül szüksége van! Azokról a jelentékeny előnyökről, a melyek fennállásából úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben, városunkra és vármegyénkire erednek, lemondanunk egyenesen lehetetlenség. De a város, a vármegye, a haza s az emberiség jövőjének építésére irányuló fontos feladatunkból, sőt szent kötelességünkkel kifolyólag is, városunkhoz s ennek közönségéhez méltó csak az a szép, az az örökké emlékezetes lelkes határozat lehetett, a melyet ebben az ügyben az előbb említett közgyűlés meghozni sziveskedett.

Legteljesebb elismerésünket nyilvánítjuk ősi városunkkal, lelkes képviselőtestületével és minden közügyét oly kiváló gondossággal, körültekintéssel, szakértelemmel és buzgósággal vivő intézőségével szemben s sietünk biztosítani mindnyájukat arról, hogy akkor, a mikor a többi vidéki városok szép példaadását is figyelembe véve, az ősi jogakadémia jövőjének megszilárdítására újabb nemes áldozat hozatalára határozták el magukat: csak szent feladatukhoz s hivatásukhoz voltak hívek, mert a múlt tanúságain, a jelenben megépíteni igyekeztek saját jövőjüket, a mely mindenkor egy volt és egy is marad édes nemzetünknek s imádott hazánkunk üdvével és jövőjével! (—h.)

A Kollégium kérvénye városunk közönségéhez a jogakadémia segélyezése ügyében.

Mélyen tisztelt városi Képviselőtestület!

Ez év január 10-ikén volt 22 éve annak, hogy a m. t. városi Képviselőtestület, épen abban az ügyben hozott egy lelkes s nemes bennünket mély hálára kötelező, hanem — úgy hisszük — önmagát eddig is bőven megjutalmazott, szép határozatot, a melyben ezúttal újabb kérelmet intézünk eléje, a mikor t. i. kimondotta azt, hogy a teljes négy évfolyamú jog- és államtudományi karrá kibővített eperjesi kollégiumi jogakadémiának, — a hazai ág. hitv. evangélikusok ez

AZ „EPERJESI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Bá r t f á n.

Gyógyító fenyveseknek alján
Ezer virágnak kelyhe nyit;
Valakinek szomorú, halvány
Arczára festi színeit.

Gyógyító fenyveseknek alján
Soká nem bánja őt a bú;
De mire rózsás pír kel arczán,
Tudom, én leszek szomorú.

A beszédés lomb ráhajolván,
Tudom, azt súgja fülbe:
Gyógyító fenyveseknek alján
Beteg lett valaki szíve.

Dr. Mikler Gusztáv.

HANGULATOK.

Ira: Hensch Béla.

Ha az élet fásztó küzdelmei között szabad óráimban felkeresem olykor a szép erdők titokzatos magányát és egy terebélyes fa tövében, a csörgedező forrás mellett letelepedve: hallgatom a kis madár csicseregő bús dalát, a mint kedvesét hívogatja, csalogatja; ha a lomb susogása oly varázsszerűen illet engem, akkor mámorba szédülök, lelkem csodálatos összhangba olvad a fenséges természettel.

Merengve nézem a hegyek magaslatait és áhítattal borulok le az Isten szabad ege alatt, buzgó imában

fohászok. Hozzá, hogy szánjon meg engem, hisz mily végtelen csekély lény vagyok én a mindenségben és mily nagyok az én fogyatkozásaim!

Óh mily felemelően dicső a nagy természet; mily maradandók annak alkotásai; mily egyszerű azoknak az erőnek lüktetése, melyek minden életnek forrásai!

Ha tavasszal felébred minden téli álmából, ha tarka virágok nyílnak és a kis madárkák az ő csodálatos ösztönökkel ismét felkeresnek bennünket, akkor szívünk tavasza is felébred és a bú, a bánat felhői eloszlanak. De csak rövid időre, mert az öröm poharába az öröm cseppjei vegyülnek és ismét szomorú érzés szállja meg szívünket.

Miért is bánkodom és szomorkodom, ha a természet az ő teljes pompájában ragyog, ha szebbnél-szebb képek tárulnak fel előttem és ha az élet ilyenkor oly szépnek ígérkezik?! Egy komoly gondolat foglalkoztatja elmémet és ez az, hogy az én életem is csak múlt jelenség a természet maradandóságával szemben és napjaim oly gyorsan múlnak el — az öröm és bánat váltakozó ellentétei között — hogy alig veszem észre: máris elértem célomat.

Még ragyog az arany ifjúkor teljes fényben, a szív minden nemesebb érzés iránt fogékony, az élet e rózsafényben tűnik fel; mily jól esnek azok a kedves ábrándok, melyek bár sokszor meg nem valósulnak, mégis oly boldogítóak, mert az élet sötétjében felcsillámló mécskek gyanánt tűnnek elénk és vigaszt nyújtanak a szenvedőnek.

Ha aztán egész ábrándvilágunk, érzelmeinknek teljessége egy olyan lényben összpontosul, a ki gondolatainkat megérti és a kinek szeméből a mi egész valónk tükröződik vissza, — szóval két szerető szív egymásra talál és a lelkek csodálatos harmóniába olvad-

nak össze: akkor az az emberi boldogság korszaka, mely azonban szintén csak rövid ideig tart; — talán egyhangú is lenne életünk, ha mindig boldogok volnánk.

Korunkban tovább haladva sok küzdelem vár ránk; mennyit kell fáradnunk, hogy igénytelen létünket fentartsuk és ha aztán a sors csapásai nem egyszer porig sújtanak, akkor jól esik olykor-olykor a múltba szállani vissza és bár a költő szerint nincs nagyobb fájdalom, mint szerencsétlenségünkben a boldogság letűnt korszakára gondolni vissza, mégis enyhíti a fájdalmat és megkönnyíti a bajt az a tudat, hogy valaha boldogok voltunk. Ha éltünk alkonyatában napunk leáldozó-féliben van és utolsó sugárai, még kis ideig csillogva, eltűnnek az örökkévalóság mértetlen tengerében, akkor révpárhoz ért a gálya, betejeztük földi pályafutásunkat és bizony nem panaszkodunk többé a tövises tölött, melyek megtéptek, összevéreztek. Egy virágos hant alatt aluszza álmát a szív, mely viharban küzdött és aztán örökre megszűnt dobogni.

Minden lénynél önkéntelenül nyilatkozik a haláltól való félelem, mert az élethez való ragaszkodás oly nagy, hogy a költő szavait idézve: «Élünk, utálva életünket és meghalni mégis félünk», hisz az a gondolat, hogy mily sors vár ránk, kínos aggodalomba ejt.

Ilyen az emberi élet a maga hullámzásában és csodálatos ellentéteiben.

Ha emberi hivatásunkat igazán be akarjuk tölteni, akkor szellemünknek a természettel való összhangja lehet csak lényünknek tökéletessége és valamint az emberiség első korszakaiban a külvilág jelenségei és a belvilág érzelmei a képzelet által megszemélyesítést nyertek, úgy nyilatkozik meg nálunk is az eszményeknek és valóságoknak hasonló összeköttetése.

egyetlen ilyen tanintézetnek — a fentartásához évi 1000 forint járul hozzá.

Előttünk áll ennek az önmagát mindennél jobban dicsérő szép határozatnak a szövege, de előttünk áll az a lelkes levél is, a melylyel városunk hatósága ezt a határozatot tanintézetünk főhatóságának tudomására juttatni sziveskedett s a melyben annyi nemes érdeklődést és jóindulatot tapasztalunk ez ősi tanintézet ügyei iránt, hogy ez — mint mondtuk — csak a legteljesebb mértékben hála és elismerésre kötelez bennünket ma is!

Ott olvassuk a szép levélben azt, hogy a város, ennek a tanintézetnek akkor ideiglenesen bekövetkezett megszűnését határozott veszteségnek tekintette, s ezt — mint az átirat mondja — «annál inkább fáj-lajuk, mert az érintett jogakadémia erkölcsi jelentőségénél fogva városunknak egyik díszét s anyagi tekintetben is a közfoglalomnak nem jelentéktelen tényezőjét képezte». Majd tudatja az átirat az évi segélyösszeg megszavazását magában foglaló határozatot, azt fűzve hozzá, hogy: «Fogadtassék ezen ajánlatunk, mint elismerése a jogakadémia közérdekű voltának s mint kifejezése annak visszaállítására iránti óhajunknak.»

Ennek a szép határozatnak a meghozatala alapján mondotta ki az erre következő évben (1878. június 13.) Sárosvármegyei lelkes közönsége is a Desseffy Arisztid szobor-alap jövedelmeinek e tanintézet céljaira való fordítását és pedig — mint szintén oly felette hála kötelezően hangsúlyozta, — «egy oly intézmény javára, mely a múlt példájára, a hazai jogtudomány és nemzeti közszellem terjesztésének hathatós eszközül ígérkezik s Eperjes város és vidéke anyagi jólétének emelésére szolgáland.»

És ennek a lelkes határozatnak a meghozatala alapján indult meg a város képviselőtestülete és a Kollégium által közösen szervezett bizottságok odaadó, buzgó működése, a mely áldozatkész testületekre és egyesekre találva, csakhamar megteremtette a kellő anyagi alapot arra, hogy a tanintézet az 1878/9-ik tanévvel ismét megkezdhesse működését, mely tanév megnyitási ünnepén oly nagy hatást gyakorlóan hangzott el az akkori egyházkerületi felügyelő ajkairól az a mely igazságú intő-szózat, hogy: «... bármily előnyösen változhattak is tanügyi állapotaink az egész országban: határozott ballépésnek és hibának tartanánk veszni engedni éppen Eperjesen és éppen a Kollégiumban a jogi tanfolyamot.»

Városunknak az előtt a nemes közönsége előtt, a mely 22 év előtt is így fogta fel ezt az ügyet, így ismerte ennek az ősi tanintézetnek áldásos működését, a mely kétségtelenül mindenkinél jobban méltányolni tudta azt a hazafias törekvést, a melyet ez a tanintézet múltjában felmutat s a mely az első tíz év leforgása után — az 1888. nov. 21-iki közgyűlés 7867. sz. határozatával — egyhangú lelkesedéssel üjtötta volt meg szintén a fentebb idézett nagylelkű határozatot: bizonynyal nem kell részletesen fejtegetnünk ennek a tanintézetnek a múltját és jelentőségét, hogy hajlamait ennek ügyei iránt újabbán kikérjük és biztosítsuk. Minden önhittség nélkül, csupán a nemes ügy szeretetével eltelve, merjük azt hinni, hogy az elmúlt hosszú idő alatt városunk közönségének nem lehetett oka arra, hogy e tekintetben meghozott határozatát és meghozott áldozatait megbánja.

Ez által a meggyőződés által vezéreltetve s figyelemre méltatván egyfelől azt, hogy a tíz esztendő, melyre ez az összeg megajánlatot, éppen napjainkban jár le, de figyelembe vévén másfelől azt is, hogy az időközben felmerült körülmények szükségessé teszik kérelmünknek más alakban való előterjesztését, illetve annak kiterjesztését: bátorkodunk az alábbiakban: újból kikérni a m. t. Képviselőtestület szíves érdeklődését és fokozottabb mértékű nagylelkű támogatását ezzel az ősi tanintézet szemben, a mely fennállásának hosszú ideje óta nem csupán a tudományosság és a hazafiság terjesztésének képezi egyik figyelmet érdemlő tényezőjét, hanem úgy társadalmi, mint anyagi tekintetéből is igen jelentékeny tényező Sárosvármegyének és Eperjes sz. kir. városnak életében egyaránt.

Már akkor, a mikor e tanintézet részére első ízben kérték ki, illetve nyerték meg a város anyagi támogatását, általános volt az a nézet, hogy ez az anyagi támogatás lényegileg nem egyéb, mint azoknak az anyagi hasznoknak, a melyek egy ily nagyobb felső tanintézetnek itten való fennállásából és működéséből a város közönségére érnek, a jogakadémia javára, bizonyos csekély mértékben való visszatérítése. Hivatkozhatunk arra, hogy az 1877-ik évi ez irányú tárgyalásoknál is döntőnek tekintették azt az érvet, hogy egy ily felső tanintézet, melynek akkor legfeljebb 50-60 hallgatót számítottak, — s a melynek hallgatótsága az utolsó 3 évi átlag szerint ime évente 168-ra emelkedett, — anyagilag igen jelentékeny előny városunkra és pedig nem csupán azért, mivel városunk és vármegyénk lakói e tanintézet közvetítésével jelentékeny könnyebbséget élveznek abban a tekintetben, hogy ifjaikat a felsőbb tanulmányok ez ágában itten teljesen kiképezthetik, (a jelen tanévnek 58 Sárosvármegyei illetőségű hallgatói közül 31 eperjesi), hanem különösképpen az által, hogy a messze vidékről idejövő tanulóanyag is jelentékenyebb forgalmat jelent és pedig városi lakosságunknak éppen annál az osztályánál, a mely ezt a leginkább igényli. A mi ezt a szempontot illeti, minden joghallgatóra csak évi átlagos 300 forintnyi fogyasztást számítva, valamint figyelembe vévén a tanárok fogyasztásait is, kétségtelennek tartjuk azt, hogy a tanintézet városunkban, legalacsonyabban számítva, 50-60,000 forintnyi évi forgalmat teremt. Ha semmi más szempont se vétetnék figyelembe: úgy hiszszük, hogy már ez magában elég volna arra, hogy mindent megtegyünk e tanintézet további fennállásának és felvirágzásának a biztosítására; úgy, a mint meg-

tesz városunk közönsége hasonló célból más téren is minden, a mi lehetőségében áll; — úgy a mint, őszinte hálaérzésekben, megtette azt ezzel a tanintézet szemben két évtizeden keresztül eddig is; — s úgy, a mint többi hazai városaink is, a melyben ily felső tanintézetek állanak fenn, szintén elég elismeréssel nem említhető buzgalommal és önfeláldozással tesznek meg mindent ebből a szempontból.

Különösen reá kell mutatnunk arra a fontos körülményre, hogy a hazai jogakadémiai sorsa előreláthatólag a közel jövőben, igen fontos átalakulásnak megyen eléje és pedig az által, hogy a tudori szigorlatok kötelező voltának megszűnésével a joghallgató-ifjúság ezeken a tanintézeteken fogja teljesen bevégezhetni jogi és államtudományi tanulmányait s a fővárosi egyetem jogi karán észlelhető s általában hátrányosnak és meg nem felelőnek, sőt következményeiben maga közoktatásügyi kormányunk által is helytelennek tartott túltömöttség már ez által csökkentve lesz. Ebből a körülményből pedig nem csupán az ered, hogy az ifjúság száma a jogakadémiákon jelentékenyen emelkedni fog, valamint, hogy ennek kapcsán az ebből eredő anyagi és erkölcsi előnyök is hátrányozódni fognak, hanem ered majd az is, hogy ezek a tanintézetek még jobban megszilárdulván s a felvirágzásnak még magasabb fokára emelkedvén: igazi kimagasló középpontjai lesznek a tudományosság és a hazafiság terjesztésének s esetleg, mint — maga a miniszteri törvényjavaslat-tervezet is említi, — majdan egy-egy új egyetem létesítésének fogják kiindulási pontját képezhetni.

Ez a jelentékenyebb fejlődés, valamint az erre megkívántandó előfeltételeknek biztosítása, kétségtelenül főképen államsegély elnyerésével lesz elérhető, melynek a jogakadémiai számára leendő megadhatóságát a miniszterium törvényjavaslat-tervezete általában, elvileg megengedhetőnek jelenti ki. Viszont azonban arra, hogy az államsegélyt p. o. a mi jogakadémiánk elnyerhesse, bizonyos határozott, állandó jövedelmi források kimutatása és beigazolása lesz szükséges.

Ez a második szempont az, a mely ezúttal arra készíti, hogy hivatkozván arra, miszerint ősi jogakadémiánk összes illetékes fentartó szervei már is elhatározták azt, hogy az államsegély elnyerésére a szükséges lépéseket megteendő, sőt, hogy ebben a tekintetben elhatározták felől a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztert már is értesítették, kérésünket megújítjuk, illetve azon az alapon, hogy tanintézetünk e nélkül a remélt államsegély elnyeréséhez szükséges anyagi kellekekkel nem rendelkezhetnénk: hasonlóan alázattal kell kérnünk a segélyezésnek állandósítását, tehát nem határozott időre leendő megszabását, azért, mivel a jelenlegi módon, időszakonként megadott segély a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium által az államsegély megadásánál alapul vehető nem volna.

A jogakadémiánk újja leendő szervezésénél az lett tervbe véve, hogy egy-egy rendes tanári szék, melyre csak egyetemi magántanári képesítéssel bírók lennének alkalmazhatók, 2000 forinttal és 400 forint lakáspénzzel, valamint öt ötdéves, 100 frtos korpótlékkal díjaztassék.

Mi azt hiszszük, hogy városunk közönségének felfogásában — mint 20 év előtt, úgy mostan is — elsőrendű szükséglet gyanánt tűnik fel az, hogy itt ez az ősi, országosan jóhírnévnek örvendő s a tudományosság és hazafiság terjesztése tekintetében maig is jó szolgálatokat tevő s tanítványai és tanárai sorából a hazának és a társadalomnak eddig is oly sok kiváló egyént adott jogakadémia, fenmaradjon és a virágzásnak oly magas fokára emelkedjék, a milyenre csak lehetséges;

azt hiszszük továbbá, hogy városunk közönsége meg van győződve arról, hogy ennek a tanintézetnek anyagi támogatásban való részvételét csakugyan nem egyéb, mint az e tanintézet fennállásából származó anyagi előnyöknek egy kis mértékben való visszatérítése;

s ezért alázattal kérjük városunk m. t. Közgyűlését annak szíves és nagylelkű kimondására, hogy:

az 1900-ik év január 1-től kezdődőleg, mindaddig, a míg városunkban a jogakadémia fennáll s azon a hazai jogok az állam hivatalos nyelvén adatnak elő, a város közönsége a tanintézet fentartásához évenként lehetőleg egy tanszék díjazásával járul hozzá, s az erre szükséges évi összeget a jelzett feltételek mellett, állandóan folyóvá teszi.

Fontos ügyünket, mely egyértelmű városunk, vármegyénk s a hazai tanügyi érdekeinek előmozdításával, melegen ajánlva szíves jóindulatban és hathatós pártfogásban való részesítésre, kérésünk megújításával maradjunk a n. é. városi Képviselőtestületnek

Eperjes, 1899. május 28-ikán,

a tiszai ág. h. ev. egyházkerület eperjesi Kollégiumának nevében alázatos szolgálói:

Dr. Schmidt Gyula s. k.,
koll. felügyelő.

Dr. Szilákv Mátyás s. k.,
koll. igazgató.

Dr. Horváth Ödön s. k.,
egyet. m. tanár, jogkari dékán.

Dr. Sarudy Vilmos s. k.,
koll. jegyző.

Vármegyénk és városaink.

* Városi közgyűlés. Eperjes sz. kir. város képviselőtestülete látogatott közgyűlést tartott július 1-sején, Mandics Edé polgármester elnöklété alatt. A gyűlést a polgármester részletes jelentései nyitották meg, a melyek elején Babics Zsigmond v. b. t. t. püspöknek köszönetét tolmácsolta az ittjőzőse alkalmával tanúsított szíves fogadtatásért. Majd megemlékezett a városi kórházban a gondnoki állás tekintetében bekövetkező változásról s kiemelte, hogy dr. Holénia Gyula, ki a rendőrorvosi teendőket díjtalan ellátására volt szíves vállalkozni, lakását a kórházi épületbe tette át, a mi felette nagy előnyére van a kórházi kezelésnek. A tanács

indítványára a gyűlés, a nevezett kiváló buzgalmű ifjú orvost, a városi tiszteletbeli orvos címmel ruházta fel. A tárgysorozat kapcsán egyhangulag elfogadta a közgyűlés a városi házipénztárnak 1898. évi zárószámadásait s illetve azokat a törvényhatóságához felterjeszteti határozta. A városi kórház belügyminiszterileg meg-erősített alapszabályait és házirendjét szintén egyhangulag elfogadta a gyűlés s különös helyesléssel fogadta azt a jelentést, hogy a kórházi ápolás és kezelés, a tanácsnak régebbi terve szerint, már ez év szeptemberétől a Megváltóról címzett apácza-rend négy tagja által fog intézteni. Az eperjesi ág. hitv. ev. Kollégium kérvényét a jogakadémia segélyezés ügyében, a polgármester nagy szakértelemmel előadott meleg referálása alapján, névszerinti szavazással egyhangulag, úgy intézték el, hogy elfogadták a tanácsnak és illetve a pénzügyi gazdasági szakosztálynak határozati javaslatát s kimondották, hogy mindaddig, a míg városunkban a jogakadémia fennáll s azon a hazai jogtudományok magyar nyelven adatnak elő, a város évi 2000 forint járul a tanintézet fentartásához. A határozat kihirdetése után dr. Horváth Ödön képviselőtestületi tag s a jogakadémia ezid. dékánja, tolmácsolta az ősi tanintézet meleg elismerését és köszönetét. Saly Győző alkaptányának hat heti szabadságidőt engedélyeztek. Tudomásul vették s a tanácsnak adták ki a fogyasztási adók szedhetési jogára vonatkozó belügyminiszteri rendeletet, ugyanígy a városi színügyi alapról szóló szabályrendeletet illető miniszteri rendeletet. Az 1803-ban elhalt Scsupak Jakab-féle alapítványt, a melyet két galicziai község jótékony céljára gyümölcsözőtől egy város mindenkor polgármestere kezelte, az illető két község számára kiadni határozta. A hitközségi pénztárnak és a városi pénztárnak megvizsgálásáról szóló jegyzőkönyveket helyesléssel vették tudomásul. Különös érdeklődéssel hallgatták végig a mindenre kiterjedő figyelmű, tevékeny polgármesternek jelentését a róm. kath. főtemplom restaurálása ügyében s az e tekintetben elkészült szép kérvény szövegét elfogadván, elhatározták, hogy ezt küldöttsegileg fogják majd a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumnak átadni, kérvén őt arra, hogy az erre nézve évekkel előbb tett ígéretet beváltani sziveskedjék s a budai, kassai és bátfai székesegyházak megvalósított rekonstruálása után most már városunk főtemplomának helyreállítását eszközöztetni méltóztassék. A Tábor-hegyen, valamint a gát mellett eszközölt ingatlan-szerzések ügyében hozott határozathozatal után többeknek lakhatási engedélyt adván, a gyűlés, a polgármester élénk életétes közben, véget ért.

* A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet központi igazgató-választmánya július 1-sején, Kubinyi Albertné elnöklété alatt, ülést tartott, mely sajnálattal vett tudomást arról, hogy az árvaházban egy kis árvagyermek, gyógyíthatlan bajban, meghalt. Vármegyei alispán kijelölése alapján újabb két kis árvának a felvételét határozták el. Megállapították a Grieger Tivadarné igazgatóválasztmányi tag által nagy szakértelemmel készített s bizottságilag elfogadásra ajánlott Munkabeosztás-t s titkárt oda utasították, hogy a várm. kir. tanfelügyelőt s az állami tanítónőképző-intézet igazgatóját arra kérje, hogy az árvaházi felügyelőnői állásra alkalmas egyént ajánlani sziveskedjenek. Számos jelentéktelenebb ügy elintézése után a gyűlés feloszlott.

* Ragadós állatbetegségek Sárosvármegyében 1899. július 2-ikán Lépene: F.-Szvidnik 1 udv., összesen 1 község 1 udvar. — Veszeltseg: Radács 2 udv., összesen 1 község 2 udvar. — Takonykór és bőrféreg: Gulyvész 1 udvar. — Tenyészbenáság és hulyagos kiütés: Lemes 2 udvar. — Sertésorbáncz: Kakasfalu 1 udvar. — Sertésvész: Ábrány 1 u., Alsó-Sebes 1 u., Boroszló 4 u., Fulya 1 u., Girált 1 u., Istvánvágás 1 u., Kis-Sáros 1 u., Kis-Szeben 1 u., M.-Jakabfalva 1 u., Megye 6 u., Nyírjes 1 u., Radoma 3 u., Salsó 1 u., Szent-István 31 u., Tót-Sodóvár 1 u., összesen 15 község.

Eperjesi Széchenyi-kör.

Hazafias ünnep. Az Eperjesi Széchenyi-kör hét-hársi vidéki választmánya folyó évi július hó 20-ikán Roskoványban és Hétháron, az 1848/49-iki szabadságharc Roskovány mellett vívott csatájának 50 ik évfordulóján, honvédelem-avatással egybekötött ünnepélyt rendez. Az ünnepély sorrendje a következő: 1. Találkozás a roskoványi vasúti állomáson délelőtt 9 $\frac{1}{2}$ órakor. 2. Gyászistentisztelet az elesett honvédekért, a honvédelemk közlelésben fölláított lombosátor alatt. 3. Választmányi díszgyűlés. 4. Emlébeszéd, tartja Bánó József úr; alkalmi beszéd a néphez, tartja Brühl Menyhért úr. 5. Alkalmi költemény, szavalja dr. Mariássy Béla úr. 6. Zárószó, tartja Bánó Árpád v. elnök. 7. A «Szózat» elnéklése után bevonulási Héthársra, hol a vasúti állomás várótermében társasbéd lesz. A társasbédben egy teríték ára — $\frac{1}{2}$ liter borral — 2 frt. Az ebédjegyek legkésőbb július hó 12-éig előzetesen megváltandók. Krajczér Endre választmányi pénztáros úrnál Hétháron. Előleges jegy-megváltás nélkül a rendező-bizottság az ellátásért felelősséget nem vállalhat. A személyvonatok Orló, Eperjes — Kassa felől reggel 9 óratáj találkoznak Roskovány állomáson. A legbensőbb örömmel és hálaival üdvözöljük a nemesen gondolkodó kezdeményezőket s a felette magas-tosnak ígérkező ünnepet, melynek lefolyásáról annak idején részletes tudósítást hozunk. Vármegyénk és városunk mindenkor hazafias s a nemzeti hősök iránti kegyelettől áthatott lakosságának figyelmét pedig a legmelegebben felhívjuk ez ünnepre.

HIREK.

* **Gör.-kath. egyházmegyei hírek.** *Hvozovics Vincze* matkózi lelkész t. é. július 2-ikán elhalálozott. — *Szabó Jenő* nyug. miniszteri tanácsos, főrendiházi tag s dr. *Pásztélyi Jenő* budapesti ügyvéd mint dr. Vályi János eperjesi püspök vendége, az elmúlt héten négy napig itt tartózkodtak. — A nmélt. vallás- és közokt. m. kir. miniszterium az abodi tanító fizetését 151 frttal, a rakacza-szendii tanító fizetését 141 frttal, a zsolcaizai tanító fizetését 100 frttal 400 frtig kiegészítette s az abodi, rakacza-szendii, viszlói, felső-zsolcaizai és szuhakállói tanítók részére 5 évre 50—50 fitnyi korpótlelet engedélyezett. — *Magyar Ferenc* monaji rendes tanítóvá neveztetett ki. — A nyágoi kántortanítói állomásra f. évi augusztus 15-ikéig pályázat van kiírva.

* **A hadtestparancsnok kitüntetése.** *Pokorny Herman* altábornagynak, a VI. hadtest parancsnokának Ó felsége a király a titkos tanácsosi méltóságot a legkegyelmesebben adományozta.

* **Kinevezés.** Ó felsége a király — a m. kir. igazságügyminiszter előterjesztésére — *Keczer László* kassai kir. ítélőtáblai tanácsjegyző albirót a bártfai kir. járásbíróvához járásbíróvá nevezte ki.

* **Áthelyezés.** *Lakatos Gyula*, újhelyi pénzügyigazgatósági számvizsgáló, az eperjesi p. ü. igazgatóság számvizsgálóvához áthelyeztetett.

* **Kinevezések.** *Pankovics Aladár* szepes-ófalvi kir. bírói joggyakornokot, jogakadémiánknak a múlt tanévben végzett hallgatóját, az újvidéki kir. törvényszékhez aljegyzővé, — *Jóób Imre* jogakadémiánknak ez évben kitüntetéssel végzett hallgatóját pedig a szolnoki kir. törvényszékhez díjas joggyakornokká neveztek ki.

* **Trefort-emléktábla.** A homonnai kereskedelmi iskola s vele egész Homonna lelkes ünnepet ült jun. 29-ikén abból az alkalomból, hogy a Trefort Ágoston szülőházára illesztett feliratos gránit-emléktáblát leleplezték. Kovács Józsefnek, az intézet igazgatójának lendületes megnyitó-beszéde után Kerekes György tanár ünnepi beszédet mondott, mely nagy hatást tett a város és a környék egybegyűlt közönségére. Sok koszorút is helyeztek el az emlékművön. *Wlassics Gyula* közoktatásügyi miniszter nevében *Nemes Lajos* tanfelügyelő, a Tudományos Akadémia nevében *Ballagi Géza* dr., Homonna város nevében *Cseley Gusztáv*, a rokonság nevében a boldogult államférfiunk veje: *Szalay Imre*, a Nemzeti Múzeum igazgatója koszorúzták meg a gránit-táblát. Ez az első emlékmű, melylyel Magyarország nagynevű miniszterének áldozott a hazafias kegyelet.

* **Eljegyzések.** *Frenyó Lajos*, koll. főgimn. vallás-tanár jegyet váltott *Weichhart Szerénával*, *Weichhart Károly* kir. tanácsos, nyug. pénzügyigazgató leányával. — *Lorencz József* magyar államasúti raktárnok *Zágrábon*, e hó 3-ikán eljegyezte *Katifer Annát*, *Katifer Ferenc* ny. erdész leányát Eperjesen.

* **Kilenczvenhatezer forint ruthén iskolákra.** A közoktatásügyi miniszter a ruthén községekbe állami iskolákat akar sürögösen építtetni s hogy egyelőre ezek közül 24 állami iskolát és ugyanannyi tanító-lakást építhetessen, a pénzügyminiszter is beleegyezett, hogy a máramarosi elemi iskolák céljaira előirányzat nélkül újabb 96,000 forint elkölthessen. A kis ruthén községeket a kultuszminiszter e cselekedetével örök hálaóra kötelezte.

* **Halálozás.** Részvétellel értesültünk, hogy *Berzeviczy Antal* plébános, június 28-ikán, hatvan-kilenc éves korában Egerben meghalt. Az elhunyt harminczkét évig volt Kőtelek község közszeretében álló plébános. *Berzeviczy Albert* v. b. t. t. nagybátyját gyászolja az elhunytban.

* **Közgyűlés.** Az eperjesi ág. hitv. evang. I. egyház július 2-ikán d. e. 11 órakor a Kollégium nagytermében *Kubinyi Albert* érdemdús felügyelő és ifj. *Draskóczy Lajos* lelkész elnöke alatt népes egyházi közgyűlést tartott. A tárgysorozat legkiemelkedőbb pontját a presbyterium előterjesztésének meghallgatása után a másodfelügyelői és iskolaszéki elnök megválasztása képezte. A közgyűlés, méltányolván az egyháztanácsnak azt az előterjesztését, mely szerint e két hivatal kettéválasztása a jelenben nem indokolt, sőt számos czélserűségi ok épen az egyesítést kívánja, a presbyteri előterjesztés értelmében határozott s ekként az iskolaszéki elnöki állásnak, mint külön hivatalnak, választás útján leendő betöltését ezúttal mellőzte. Az iskolaszéki elnöki teendőket is a jövőben végezni másodfelügyelői állásra a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel dr. *Sztehlo János* ügyvédet választotta meg, a ki nyomban letette az esküt s remek szavakban és gondolatokban fejezte ki azokat az okokat, melyek őt e kitüntető hivatal köszönetteljes elfogadására bírják s a melyek a jövőre nézve is irányítást fogják mindig csak az egyház felvirágzására irányuló törekvését. Ezután *Kubinyi Albert*, az egyházközségnek számos évtizedeken át fáradságtalanul s oly kiváló eredménnyel működő felügyelője ékes-szólan s szívvel jövő melegséggel üdvözölte a megválasztott másodfelügyelőt. A július 11-ikén Lőcsén megtartandó egyházmegyei közgyűlésre képviselőül kiküldték dr. *Sarady Miklós* és *Szutoricsz Frigyes*, *Husz Armin*, dr. *Meliórisz Bélát* és *Hensch Bélát*. Az iskoláknál megüresedett igazgatói állás betöltésével a közgyűlés az iskolaszéket bízza meg. Több folyó-tyú s nagyjórészt az iskolákat érintő intézkedések elbírálása után a gyűlés, az elnök élénk éltetése közben, véget ért.

* **Új födbirtokos.** *Hohenlohe-Ohringen János* herceg budapesti német főkonzul *Desseoffy Pál* nagybirtokos födbirtokát e napokban 400,000 forint vétel-árért megvette.

* **Az adófelsőzámolási bizottság működésének befejezése.** Vármegyénk területére alakított adófelsőzámolási bizottság, mely *Kubinyi Albert* kiegészítéssel s szakavatott elnöke alatt *Desseoffy Lajos*, *Meliórisz Kálmán*, dr. *Csatáry Ágost* tagokból állott, július hó 7-ikén tartott utolsó ülésében nagyfontosságú működését befejezte. Összesen 25 ülésben 792 felebbeszé-ést — melyeket az adóhivatali kerületenként működött adókövető bizottságok elsőfokú határozatai ellen részben a felek, részben a kincstári képviselő támasztottak — intézett el másodfokulag. Az adófelsőzámolási bizottság elnökségének s tagjainak erkölcsi tekintélye s szakavatottsága s közismert méltányossági erős érte mindenestire megnyugtató biztositást a tekintetben, hogy az állampolgárok javára, adórendszerünkbe beillesztett ezt a nagyjelentőségű önkormányzati jogot, mint az adózóknak független képviselői, híven, lelkiismeretesen s igazságosan gyakorolták.

* **Az Eperjesi Ipartestület** — zászló-alapja javára — július 16-ikán, vasárnap, a Floegel-féle mulatókertben versenykuglizással, világpostával, a cs. és kir. katonazene és *Alexi* zenekara közreműködésével egybekötött nyári táncmulatságot rendez. Belépti-jegy személyenként 1 korona. Jegyek előre válthatók *Bodnár Gy.* üzletében és az ipartestület hivatalos helységében. Tánc kezdete 6 órakor. Este nagy tűzijáték. E mulatságra felhívjuk a m. t. közönség figyelmét s meleg pártfogásába ajánljuk derék iparos-egyesületünk ez újabb nemes törekvését, melylyel zászló-alapjuknak a növelését czélozzák.

* **Czirkusz.** A hírneves lovardatulajdonos, *Hüttemann G.*, számos érdemrend tulajdonosa, kitűnően felszerelt társulatával s remek istállóival július hó 2-ika óta városunkban időzik és naponként változatos műsorral lép a nagyszámú közönség elé. *Hüttemann* régi ismerőse városunknak s kellemesen emlékeznek vissza rá azok, a kik 1867-ben Eperjesen tőle vettek órákat a lovaglás művészetéből, hogy az alkotmányos korszak politikai ünnepei alkalmával a festői bandériumokban helyüket megülhessék. Azután tíz éven keresztül nagyjórészt Gödöllőn tartózkodott, mint megboldogult felsége Királynéknak lovasmestere. Ez idő szerint az összes európai államokat járja be társulatával; legújabbban Oroszországban működött. A még hátralevő néhány előadást ajánljuk olvasóink figyelmébe.

* **Kerékpárosok nyári mulatsága.** Krompachon július 2-ikán igen sikerült mulatságot rendezett a «Krompachi Kerékpár-egylet» abból az alkalomból, hogy a Magyar Kerékpár-Szövetség alapszabályait jóváhagyta. Életképességének ez első nyilvánulása is igen figyelemreméltó. A vasgár előtti tágas helyen őrési lomsátor alatt foglaltak helyet a Krompachi Kerékpár-egylet kerékpárosai s Krompach közönségének néhány száz résztvevője. Igazán sajnálat fog el, ha arra gondolunk, hogy mi nem volnánk képesek csak felannyi biciklistát s tizedrész-annyi közönséget egy helyre összehozni, pláne, ha belépti-díjat is szabnánk elébük. Pedig belátható, hogy e nélkül semmit sem lehet rendezni. A mi egyetünk már jó három esztendeje áll fenn, míg a krompachi csak születését ünnepli meg. A mulatságot a löcsői, iglói és eperjesi kerékpárosok elég szép számmal látogatták meg s a kik ott nem voltak, csak sajnálhatják, hogy nem lehetnek tanúi a krompachiak gavalléros vendégszeretetének. Volt ott minden: confetti, világposta, végül előkerült a cigány is és folyt reggelig a tánc.

* **Magánvizsgálatok.** Városunknak kulturális jelentőségét mi sem bizonyítja meggyőzőbben, mint az, hogy minden év június havában, messze vidékről is jönnek a szülők, hogy a művészeteket és a tudományt Eperjes falai között elsajátító gyermekeik előhaladásáról meggyőződhesseken. Ezeknek a vizsgálatoknak alapunk eddigi számaiban között sorozatát ezúttal még két kiváló eredménnyel tanuskodó magánvizsgálat megemlékezésével kell gazdagítanunk. Június hó 25-ikén *Putschalkó Marianna*, a Széchenyi-kör zeneestéről is oly kiválóan előnyösen ismert zongoratanító tanítványai mutatták be a szülők és számos szakképzett zenebarát előtt végzett zenetanulmányait. A vizsga kitűnő eredményt, a tanítványoknak a klasszikus zenében való s a legmesszebbmenő igényeket is kielégítő vezetését, valamint az érdeklét szülőknek legteljesebb melegegedését s haláját örömmel konstatáljuk e helyütt is. Június 29-ikén *Grolmann Enny* tanítványainak zene és zongoravizsgájában volt alkalmunk meglepő eredményt élveznünk. Az itt is kiváló zenei érzéssel megérett műsor megannyi pontját zajos taps és általános melegegedés kísérte. A francia nyelvet tanulók, jobban mondva tökélyvel beszélő tanítványok sorából *Mandics Ilonka*, *Maléter Erzsé* és *Krayzell Rózi* «Le Doctoresse» cz. francia eredeti vígjátékot routinnal, teljes folyékonyssággal s korrekt kiejtéssel köztetszés mellett adták elő.

* **25 éves találkozó.** Az eperjesi kir. kath. főgimnáziumban 25 évvel ezelőtt érettségi vizsgát tett ifjak, fogadásuknak megfelelően, július hó 2-ikán találkoztak Eperjesen. Az életben maradt 12 tanuló társ közül hatan jelentek meg ez alkalommal, névszerint: dr. *Büben László*, *Bakos János*, *Vihary Emil*, *Gallé Gábor*, *Roskoványi Miklós* és *Vizsoly Gábor*. Reggel 8 órakor istentiszteleten vettek részt, azután meglátogatták volt tanáraikat. Délben társas-összejövetel volt a Metti-féle vendéglőben, hol szívélvesztásokban köszöntötték fel *Schlott Gyula* igazgatót s a volt tanárokat, kik viszont a nejeikkel megjelent régi tanítványokat üdvözölték. A meg nem jelent tanuló társak táviratilag üdvözölték az összejöttöket s kimentették elmaradásukat. A jubilánsok viszont táviratilag fejezték ki változatlan tiszteletüket *Léray István* beszercebányai kir. kath. főgimn. igazgató, mint volt tanáruk

íránt. Délután megtekintették a város nevezetességeit és vidékét. Másnap valamennyien kirándultak Bártfára s a bártfai fürdőbe. Július 4-ikén pedig együttesen, a Magas-Tátra természeti gyöngyeinek megtekintésére, elutaztak.

* **Leégett a Svablyufka.** Nagy a szomorúsága kis-szebeni polgártársainknak. Július hó 1-jére leégett kedvenc mulatóhelyük, a Svablyufka. Azóta a gyönyörű kilátást nyújtó kirándulóhelyen szabad ég alatt folyik a tánc, visszhangzik a nóta. Mert a kis-szebeniek rendületlenül ragaszkodnak kedvelt helyükhöz s addig is, míg a leégett rozoga épületek Főnixként megújulhoda, ismét hivatagolag esábitának a kirándulókat, hívek maradnak a lombkoszorúta úde forráshoz s vigasztalást keresnek addig is a messze híres gyöngyöző bora mellett, mely sokkal tűzebb, semhogy a lángnyelvek megemészthették volna, sőt, mint hírlík, a legtűzebb lángnyelvek is szégyenkezve kerültek tájkát. A mi szentlászlóhegyi mulatónk most már bizonyára könnyebben fog versenyezni veszedelmes ellenfelével, melynek varázsereje tudvalegőleg oly nagy volt, hogy vasárnaponként az eperjesi közönség is tömegesen kereste fel. Egyébként a tűz okát mind-ezideig ki nem derítették. A fürdő-épület a tánc-teremmel együtt teljesen elpusztult.

* **Ötvenöt új ezred.** A császári és királyi gyalogezredek úgy vannak ez időszerint Ausztria-Magyarországon szervezve, hogy egy-egy regiment négy zászlóaljból áll. Most a hadügyminisztériumban az a terv merül fel, hogy a gyalogezredekől egy-egy zászlóaljat elvonnak s azokból új ezredek állítanak fel, mint azt már régebben megtették. 55 új ezredet fognak így felállítani. Mivel pedig ehhez a meglevő 102 gyalogezredből kiszakítandó egy-egy zászlóalj kevés, a vadász- és bosnyák-ezredek negyedik zászlóalját is különválasztják a többtől. Az új ötvenöt regimentet magyar és osztrák részen lehetőleg egyenlő arányban fogják elhelyezni.

* **Az Eperjesi Kath. Legényegyesület által rendezett nyári táncmulatság** a múlt vasárnap — július 2-ikán — tartott meg a Vilecz-hegyen. Az idő gyönyörűen kedvezett, s ennek nagy része volt a mulatság oly fényes sikerében, mert hogy fényesnek mondható, kitűnik a következő adatokból is: bevétel volt 181 frt 92 kr., kiadás 96 frt 92 kr., s így tiszta maradványként 85 frt helyeztetett az egyesület pénztárába. Hogy erkölcsi sikere is megvolt, az egészen természetes, mert a legényegylet tízeves fennállása óta e tekintetben még séggyent nem vallott, s ezen mulatság erkölcsileg méltóan sorakozik az eddigiekhez. E helyen köszönet nyilvánítatik a kedves postáskisasszonyoknak, névszerint: *Miklóssy Mariska*, *Szurgent Paula*, *Plechner Veronka*, *Wunsch Lujza* és *Drobnjak Anna* kisasszonyoknak, kik igazán dicséretreméltó buzgalmat fejtettek ki a levelezőlapok eladásá körül. Dicséret illeti még a rendezőseget, élén a szakavatott főrendezővel, ki fáradságot nem ismerve, minden lehetőről gondoskodott. Legényegylet ifjúsága: még több ilyen kedélyes mulatságot!

* **Veszedelmes gombák.** Éber rendőrségünk a hét folyamán több ízben alaposan átvizsgálta a piacra került árucikketeket s úgyszólván naponként nagymennyiségű, részben mérges, részben rothadt gombát elkobozott s megsemmisített.

* **Kerékpáros baleset.** *Szilárd Frigyesné*, ki egyike városunk legszorgalmasabb nőkerékpárosainak, szüleinek látogatására Késmárkra utazott. Innen nagyobb társaságban kirándulást tett kereken, mely alkalommal, — mint részvétel értesülünk — Menháza közelében olyan szerencsétlenül bukott le a kerékpárról, hogy súlyos belső sérüléseket szenvedett.

* **Nyilvános köszönet.** A július 2-ikán megtartott kath. legényegyleti táncmulatságna a következő szives felülfizetések folytak be az egylet czéljaira: *Kósch Árpád* 5 frt, *Pletényi Endre* 3 frt, *Lintner Károly* 3 frt, *Székely Pál* 2 frt, *Zima Miklós* 1 frt, *Kazinczy Manó* 1 frt, *Próner Károly* 1 frt, *Verdon László* 1 frt, *Cattarino Sándor* 1 frt, *Kovács Béla* 1 frt, *Jeczuskó József* 1 frt, *Lévius Lajos* 1 frt, *Sikorszky Árpád* 1 frt, *Sztraka István* 1 frt, *Hartstein N.* 1 frt, *Grieger József* 1 frt, *Woloszinovics János* 1 frt, *Gubcsó Gyula* 70 kr., *Glück Miksa* 50 kr., *Arabecz* 50 kr., *Mittermann István* 50 kr., *Billich Ferenc* 50 kr., *Simon Bódog* 50 kr., *Füller János* 50 kr., *Havrilla István* 50 kr., *Zaborovszky Béla* 50 kr., *Janek Gyrida* 50 kr., *Nádasky István* 50 kr., *Kónya Miklós* 50 kr., *Kurimszky János* 50 kr., *Ismeretlen* 50 kr., *N. N.* 50 kr., *Haresár Lajos* 20 kr., *Daday Béla* 10 kr. Összesen: 34 frt. A kegyes adományokat e helyen is hálás köszönettel nyugtázza az elnökség.

* **Hirdetmény.** A m. kir. kassai III. honvédkerületbeli csapatok széna, alom- és ágyzalmá, valamint tűzifa- (Iglón kőszén-) szükségletének 1899. október hó 1-sejétől 1900. szeptember hó 30-ig terjedő időre leendő biztosítása — a folyó évi július hó 2-ikán kelt 4177. szám alatt kiadott hirdetmény szerint 1899. évi augusztus hó 2-ikán Kassán — a m. kir. kassai III-ik honvédkerületi parancsnokság hadbiztosi osztály helységében délelőtt 9 órakor fog megtartatni. Ezen czikk-ek szállítására és egyes vállalkozók által benyújtandó ajánlatok mintájára, továbbá a szállítási feltételek iránt tájékozásul az illető hirdetmények szolgálnak. A szállítási feltételek füzeté a magy. kir. kassai 9. honvéd-gyalogezred 3-ik zászlóalj kezelőtiszt irodájában a hivatalos órák alatt bármikor betekinthetők s ezen szállítási feltételek füzeté a m. kir. kassai III. honvédkerületi parancsnokság segédhivatalok főnökségénél Kassán, armegtérítés mellett, esetleg posta útján is megszerezhető. Eperjesen, 1899. évi július hó 7-ikén. *A honvéd-állomás parancsnoksága.*

* **Esperességi közgyűlés.** A VI szab. kir. városi ág. hitv. ev. egyházmegye 1899. évi július hó 11-ik napján Lőcsén *Vencsúr Géza* esp. felügyelő és *Linberger István* főesperes elnöke alatt rendes évi közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozata a következő: Julius hó 10-ikén d. u. 5 órakor közös előértekezlet az iskolai épületben. Julius hó 11-ikén reggel 8 órakor offertóriummal egybekötött gyámintézeti istentisztelet. A gyámintézeti istentisztelet végeztével közgyűlés a templomban. 1. Egyházmegyei felügyelő megnyitja a közgyűlést. 2. A közgyűlés megalakulása, illetőleg a hivatalból, szavazati és tanácskozási joggal kiküldött képviselők névsorának összeállítása. 3. Főesperes évi jelentése s az a feletti intézkedés. 4. Az esperesség pénzügyi viszonyainak rendezése és az egyházközségek járulékaiknak állandó megállapítása. Bizottsági javaslat (M. e. jk. IV. p.) 5. Az egyházkerületi elnökség meghívója a f. é. augusztus hó 8—11. napjain Nyíregyházán tartandó egyházkerületi rendes közgyűlésre s ennek kapcsán a képviselők kiküldetése. 6. A módosított lélekszám-választási szabályrendeletre vonatkozó javaslat tárgyalása. 7. A ker. nyugdíjintézetre vonatkozó bizottsági javaslat tárgyalása. 8. Az egyházkerületi ügyrend és tanítói képviselőre vonatkozó szabályrendelet tárgyalása. 9. A budapesti tudományos egyetem körében az államköltségen tervezett egy ág. hitv. ev. teológiai fakultásnak szervezése ügye. 10. Tanügyi rendtartási szabályrendelet tárgyalása. 11. Gyámintézeti ügyek, pénztári jelentés, az esp. gyámint. segély kiosztása, a kérvények elintézése. 12. A G. A. egylethez intézett kérvények elintézése. 13. A br. Baldácsy-féle segélyre való ajánlás. 14. Ajánlás a Zsedeniánura. 15. Malatinszky Ferencz-féle tőke esedékes kamatjának kiosztása. 16. Egyházmegyei számvédelő-szék jelentése az egyházközségek számadásairól. 17. A richvaldi ingatlanok eladási ügye. 18. Az eperjesi I. egyház indítványa (M. évi jk. XXII. pont.) 19. Esperességi szabályrendelet, bizottsági javaslat (M. évi jk. XIX. p.) 20. Indítványok és a felmerülhető sürgős ügyek elintézése. 21. A jövő évi esp. gyűlés helyének kitűzése. 22. A jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság kiküldése. Tekintettel a tárgysorozat gazdagságára, sőt némelyik pontjának, különösen a 7., 8., 9., 10. és 11. pontoknak kiváló jelentőségére, a közgyűlés különös fontosságú vármegyénk három városának evang. egyházait illetőleg, melyek ennek az esperességnek kötelekébe tartoznak.

* **Árvíz vármegyénkben.** Tudósítónk írja: Az utóbbi tartós esőzések óriási pusztításokat vittek véghez megyénkben. Zborón a Berechó-patak az állami közutat elöntötte, a házakba, a hová emberemlékezet óta víz még nem ért, behatolt s azokat jelentékenyen megrongálta; a vízár az úttestet megszakgatta és a hidakat is annyira megrongálta, hogy a közlekedést be kellett szüntetni. Egy ember halálát lelta a tova hőmpölygő habokban. A Zborótól Galiczia felé vezető állami vonalon a víz több hidat magával vitt. E pusztító elem meglátogatta Komlósa és Becheró községeket is, melynek több házát elmosta. Ugyancsak Szvidniken fekvő a Dukla-szorosban és az előtte elterülő völgyben fekvő községeknek több házat elvitte az ár, a vetéseket pedig tönkre tette. Bukócznál is több híd elvitt a víz. Az 1893-iki nagy felhőszakadás óta a vidék nem látott ily nagy árvízveszedelmet. De még a Tarca vize is kitett magáért: Berzevicze és Balázsvágás vidékét egészen elöntötte. A kár, mely leginkább a szegényebbet érte, kiszámíthatatlan. Többen hajléktalanok lettek. Az eperjesi államépítészeti hivatal serény személyzete szerte a megyében az utak és hidak kijávitásával, illetőleg ujjaépítésével van elfoglalva.

* **Szerencsétlenség.** *Szova János* hajtukai lakos tavaly június végén kiment az erdőbe fát vágni, de oly szerencsétlenül, hogy a levágott fatörzs reá esett s maga alá temette; a közelben lévő gyors segély folytán nagynehezen, de mégis sikerült őt az életnek visszaadni. Azonban, különös véletlen folytán, ez évi június 27-ikén, tehát a forduló év ugyanazon hetében s ugyanazon helyen megint fát vágott, illetőleg fatörzsek levágásával foglalkozott s egy fatörzs megint maga alá sodorta; daczára a gyors segélynek, megmenteni lehetetlen volt. Temetése június 29-ikén nagy részvét mellett ment végbe.

* **Az Akropolisról,** az építőművészet legnagyobb remekeinek színhelyéről készült legújabb felvételek birtokába jutott most a magyar közönség. Három templomot épített itt Perikles: a Parthenont, minden épületek közt a legtekélyesebbet, mely valaha a föld hátán állott, az Erechtheiont és a várba vezető Propylaiákat. A Parthenon fölséges csarnoka ma rom, de romjaiban is legnagyobb alkotása az emberi tevékenységnek. Ma — mióta a törökök löporraktárnak használták, felrobbant a csarnok — oszlopai egy része darabokban hever szerte-szét, de a még álló oszlopok összerovása oly pontos, hogy találkozásuk vonalába a legfinomabb angol tű hegye sem hatolhat be. Állítólag vízzel csiszolták ily simára össze. Lépcsői hossztengegyük irányában domborúak, annyira, hogy ha valaki a hosszú lépcső egyik végén megáll, a másik végétől csak térdig látszik meg. Miért? Mert a hosszú sík vonal homorúnak tetszik; azért a görögök domborúnak faragták a lépcsőket, hogy éppen egyenesnek lássanak. Az épület pompás képei a *Nagy Képes Világtörténet*-ben jelentek meg, melynek 31-ik füzeté e héten látott napvilágot. A 12 kötetre tervezett nagy munkát *Marczali Henrik* egyetemi tanár szerkeszti s a legkiválóbb magyar szakemberek írják. A II. kötet, mely a görögök történetéről szól, Gyomlay Gyula nevével hómoklik. Egy kötet ára 8 ft. Egy füzeté 30 kr. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Budapest, VIII., Üllői-út 18.) és bármely hazai könyvkereskedésben.

* **Útonállók.** Színye község határában *Korics András* és még két pajtása az országúton haladó Ganczal János vándor közsőrűst és ennek nejét megtámadták és fenye-

getések között batyújukat, melyben csekély ruhanemű-jök volt, elrabolták. A károsultak a legközelebbi csendőrsőrnél panaszt emelve, a tetteseket letartóztatták.

* **Legény-virtus.** Boglyárkán *Paulicska Pál* és *Csikós Mihály* suhanczok Ferencz Mihály ottani lakost karókkal és köütésekkel minden ok nélkül úgy összeverték, hogy életbenmaradásához kevés remény van. A vitézkedő legényeket a csendőrség letartóztatta.

* **Erdemes-e hirdetni?** E kérdésre következőképp felelnek különböző kitérőségek: «A gazdagságot csak nyomdafesték által lehet elérni». (Barnum.) «Fiam, csak oly emberekkel lépj összekötésbe, a kik hirdetnek, és sohasem veszítesz». (Franklin Benjamin.) «Hogy tudná a világ, kinek mi jója van, ha azt nem hirdeti?» (Vanderbilt.) «A hirdetés valamely üzletnek az, a mi a gőzgépnek a gőz». (Lord Macaulay.) Egy angol újság igen drasztikusan felelt e kérdésre: «Azon gyáros, a ki hirdetések nélkül akar boldogulni, ép oly lehetetlen, mint követ el, mint azok ember, ki egy elefántot egy gyűszűnyi szappanvizzel akar megmosni. Egyik ép oly lehetetlen, mint a másik.» Barnum egy más alkalommal így nyilatkozott: «A ki hirdetések nélkül eredményeket akar elérni, hasonlít ahhoz az útjához, a ki szíve választottjára csábító pillantásokat vet — a sötétben. Ő nem látja, magának meg semmi haszna belőle.»

* **Késelő legény.** Nagy-Sároson június hó 27-ikén a községi korcsmában erősen összetűzött *Csonka Sándor* ottani lakos *Kozsarik János* nagy-sárosi legényével. A czivódás közben Csonka Sándor kirántotta hosszú, erős pengéjű zsebkését s azt teljes erővel társának mellébe szúrta. Az életveszélyesen megsérült legényt nyomban ápolás alá vették, a késelő Csonka Sándort pedig, miután megszökéséről lehetett tartani, a csendőrség letartóztatta.

* **Tűz.** *Müller Hasszó* obrucsnói lakos háza és csüre, temérdek takarmánnyal együtt égett le június hó 25-ikén. Állítólag a tüzet gyújtogatás okozta s a csendőrség ez irányban meg is indította a nyomozatot. A kár biztosítás útján megtérül.

* **Vásári tolvaj.** A zborói vásáron június hó 27-ikén tetten érték *Steck András* andrejovai lakost, a mint Filep György nyílt sátrából kaszkákat emelt el. Tettes és az ellopott tárgyak a hatóságnak átadattak.

* **Gazdáknak.** A kassai m. kir. gazdasági tanintézetnél e következő állatok eladók: Fries tenyészkosz 2 drb, darabja 30 ft. — Fries anyajuh 8 drb, à 15 ft, Fries kosbarány 10 drb, à 10 ft. — Fries jerkebarány 10 drb, à 10 ft. — Rambouillet jerkebarány 10 drb, à 7 ft.

* **Figyelmeztetés.** A m. kir. állami méntelepek ménanyagának osztályozása, illetve selejtezése Eperjesen augusztus hó 9-ikén s a következő napokon fog megtartani. Ezen alkalommal az érdeklődő tenyésztőket és ügybarátokat szívesen látják. A méntelepnél a jelzett napon kislejtették, tenyésztésre még használható méneket mindjárt a helyszínen eladják.

* **Vasúti baleset.** Julius hó 4-ikén Kassáról Soroka Vazul sárosvármegyei illetőségű iparos-tanonczot tolonczoltak Eperjesre. Közvetlenül az eperjesi vasúti állomás előtt, a Tarca hídjánál a fiatal toloncz kikönyökölt a vasúti kocsi ajtajára, a kocsi ajtaja pedig nem lévén kívülről elzárva, kinyitott s a fiú a teljes sebességgel rohanó kocsiból kibukott. A vonatnak megállása után a kiséző őrcök keresésére indultak s a pályatest mentén eszméletlen állapotban, összezúzott fejvel akadtak rá. Feje tetetejéről a szó szoros értelmében leskalpirozódott a bőr s az onkivül arczán is súlyos sérüléseket szenvedett. Az őrcök állítása szerint a toloncz meg akart szökni. Ezt azonban ő tagadja s szökésre annál kevésbbé is lehetett oka, mert csupán csavargás miatt tolonczolták Eperjesen keresztül, illetőségi helyére, Somra. A sérültet az eperjesi kórházban vették ápolás alá.

* **Gyors hajtás.** Több oldalról emeltek panaszt, hogy a Flórián-utcai alsó-kapunál oly sebesen hajtának a kocsik, hogy a kórházépület rozoga falai csaknem összedőléssel fenyegetnek. Már csak a betegek nyugalma szempontjából is ajánljuk rendőrségünk figyelmébe, hogy e helyütt a gyors hajtást szigorúan tiltsa be s ezt a tilalmat erélyesen hajtsa végre. Ugyancsak ily természetű panasz hallatszik a kis vasúti állomásra vezető út forgalmára nézve is. Tudvalevő, hogy ezen az úton, különösen a nyári hónapokban, a vasúti megállóhely révén jelentékenyen emelkedik a kocsi-forgalom, másfelől tény az is, hogy ép a nyár folyamán a kerttulajdonosok és családjaik, valamint a természet kedvelő kirándulók éppen ezen az úton jutnak céljukhoz. E szempontból feltétlenül kívánatos, hogy legalább a nyári hónapokban a gyors hajtás ezen az úton is tiltassék s általában a közbiztonság lehetőleg nagyobb felügyeletben s ellenőrzésben részesíttessék.

* **Idegenek forgalma június hónapban.** Eperjesen vendéglőkben volt elszállásolva 425 személy; ebből külföldi 180, belföldi 245.

* **Rendőri hírek.** Rendőrségünk június hó folyamán letartóztattott 44 egyént. Átvonuló toloncz volt 29, Eperjesről eltolonczoltatott 19; lopás miatt a kir. ügyészségnek átadott 7 egyént.

* **Adófizetés a posta útján.** Egy postai szaklap jelentése szerint a kereskedelemügyi miniszterium elkészítette a posta útján való adófizetés keresztülvitelének tervezetét. Ezen a módon a kincstár kamatot is nyerne, mert, míg a mai rendszer mellett az adóhivataloknál százazrekre menő pénz hever huzamosabb ideig kamat nélkül, addig a reform révén a ma befizetett adópénzek már a második, a távolabbi hivataloknál befizetett pénzek pedig a harmadik napon kamatoznak. A terv szerint a mai postatakarékpénztári befizetési lapokat

adófizetési czélra némileg módosítják. Az adófizetésre szánt lapok ugyanis nem három részről, mint eddig, hanem négy részről fognak állani: az ellenőrzési szelvényből, elismervényből, a befizetési lapból és egy levelezőlapból. Az ellenőrzési szelvényt, az elismervényt és a befizetési lapot a befizető, a levelezőlapot pedig a postahivatalok töltik ki. A befizetési lapot a postatakarékpénztárhoz, a levelezőlapot pedig ahhoz az adóhivatalhoz küldik, melynek részére az adófizetés történt. Az adóhivataltól a befizető értesítést kap, melyen a hivatal elismeri az összeg befizetését és tudatja, hogy esetleg mennyi adótartozás maradt még fenn. Ez a módszer lehetővé tenné, hogy a községi közigazgatás az adóbehajtás munkájától felmentessék s ekként az adókezelési rendszernek egyik leggyengébb része erős alpra áthelyeztessék.

* **Könyv a magyar tolvajnyelvről.** Apróbb dolgozatok jelentek már meg a magyar tolvajnyelvről, ezek azonban melesleg foglalkoztak csak ezzel a szerföltött érdekes tárggyal s a közölt szókincs is meglehetősen hiányos volt. Pedig teljes figyelmére méltó ez a nyelv nemcsak a tudósoknak, a ki rajta tanulmányozhatja leginkább, mennyire mehet az öntudatosság és az önkény a szókészlet alakításában; nemcsak annak, a kinek hivatásával jár, hogy a tolvajok specifikus nyelvét megismerje; de a nagyközönségnek is, annak a részének tudniillik, a mely kedveli a kuriózumokat és kedve telik annak a sajtáságos logikai és pszichológiai működésnek megfigyelésében, a melynek folyama alatt az ilyen osztálynyelvek létre jönnek. Ilyen útbagazító művet készülnék kiadni *Felső Sándor* és *Vető Imre* «A magyar tolvajnyelv és szótára» czímen, a kik ritka nagy szorgalommal olyan gyűjteményét hordták egybe a magyar, főként pedig a főváros területén használatos tolvajnyelv szavainak, a minőt, akár teljességére, akár világosságára és áttekinthetőségére nézve még senki előttük. Világos, hogy gyakorlati tekintetben igen nagy hatása lesz ennek a könyvecskének. A bűnügyi nyomozás egyik legfontosabb eszközét adják véle a szerzők a csendőr, a jogász és a kriminálista kezébe. A kiváló munkáról először nyilatkoztak többek között nyelvészeti szempontból Simonyi Zsigmond dr. egyetemi tanár, Tóth Béla, — jogi tekintetből Lenk Gyula kir. ítélőtáblai bír., rendőri tekintetből pedig Szombatfalvy Albert rendőrtanácsos. A mű hasznosságáról egyébiránt fogalmat nyújt tartalmának rövid kivonata: A tolvajnyelv ismertetése. 1. Fejezet. A tolvajnyelv és fölösztása. a) A néma tolvajnyelv (jelbeszéd), b) az élő tolvajnyelv (hangbeszéd). 2. Fejezet: A magyar tolvajnyelv, a) A betyárok nyelve, b) a tolvajok nyelve. Függelék: A tolvajnyelv irodalma. II. A szótár. Azt hisszük, hogy csendőr, rendőr el nem lehet e hatíves művecské nélkül, a melynek bolti ára sem nagy, mindössze csak 60 kr. A ki a könyvre előfizetni szándékozik, küldje az előfizetési díjat a szerzők czímére (VII., Király-u. 23 L, 11.)

* **A «Magyar Hírlap»** július elsején új felévet nyit meg A tizenhatszadikát. Jog, törvény s igazság volt eddig a hármasság, a melyért küzdött. Politikai információi a legalaposabbak. Szépirodalmi része elsőrangú. Hírszolgálat pontos és kitérő. Sok érdekes rovata közt állandóan szentel egyet a humornak, a vidámságnak. Ez a közkeletűségű «Társaság» rovat. A tisztviselők, a hivatalnokok minden ügyökkel a *Magyar Hírlap*-ot keresik fel. Külön rovatot szentel nekik a lap. Jogos panaszait közli. Azok orvoslását sürgeti, kivívja. S mindezekben kívül a kedvezmények és különös előnyök egész sorozatát biztosítja előfizetőinek. A *Magyar Hírlap* előfizetési ára negyedévre 3 ft 50 kr., egy hóra 1 ft 20 kr. Előfizetni bármely naptól kezdve lehet. A kiadóhivatal s a szerkesztőség az V. ker., Honvéd-utca 4. szám alatt van.

* **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű házi-szerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipő-fájdalom, fejfájásnál, köszvénynél, csúznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatásúknak bizonyultak, sőt járványkórknál, minő: a kolera, hányóhasfolyás, az altstnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hatásosnak bizonyult. Ezen kitérő házi-szer jó eredménynyel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 ft üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan mint «Richter-féle Horgony-Pain-Expeller» vagy «Richter-féle Horgony-Liniment» kérendő és a «Horgony» védjegyre kérünk figyelni

Foulard-selyem 65 krtól

3 ft 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. legújabb mintázatok- és színekben, valamint fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem“ 45 krtól 14 ft 65 krig méterenként, a legdivatosabb szővés-, szín- és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér- és vánmen-tesen, valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig postafordultával** küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

Magyar levelezés. Svajczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

A h

111 *Laszlo* három zöld haban egy orosz dulva három között kardot két ezüst-vörö 1629-ben. (N)

112 *Lavott* vágott pajzsb tollat tartva (Pecséttől.)

113 *Liptov* mezejében zöld ül felemelt bal kében ugyane áll, könyökben hoz, balkezebe arany-kék, ezü

114 *Luzsón* zöld alapon b dísz: két, öblő griff. Takaró: zsebkönyv.)

115 *Makay* lyok forognak, kinővő szarvast nek czímerül, bal előlábát rag jobb karmában előre mered. T. M. Mihály a Cs ősi czímerének kék mezőben Dezső czikke a

116 *Maléter* kettős farkú, vő szőlőágot tart pelikán, takarók kék, ezüst vörö festett halotti veres-arany. A György kapta I. Kézsmárkon 16 városnak hosszú nemkülönbön J hiteles másolata tárban, az 1732-88-ik szám alatt tatott 1794-be vezérigazgatója, 28-ikán Szepes. 1895 decz 27-ike földi) előnevet

117 *Mandich* ségre; czímere: magyar vitéz ül, panyókában, sán jobb-kezeben ka előtte egy piros fővegű török ja buzogányt tartva

118 *Mariassy* műve («Comper közli Ulászló kir proxima post fest melylyel M. Istvá ősi nemességénél alját természetes pánczélos, sisako gányt emelve fe keresztet tartva. czímernek száma

119 *Martényi* kígyó után kapva jobbról két szár között kígyó (Pé

120 *Mattyasov* természetes színű zogányt tartva Si kék-arany, veres-e M. Antal — sz. halotti czímerén

121 *Mauchs* (1635. július 6-án gyermekével, Do Éva, Agnes és M tetett; kihirdettet hó 3-ikán. A ne Mihály és testvére mányt nyertek fa gaikra. Czímerük: ben koronából fe jobbról arany csil takarók: kék-arat VII.: 375. l. és E úrnó festménye.)

122 *Meczner* M. Mihály I. Leop arany (vörös?) csi farkú arany orsz baljával bilincset akarók: veres-ezüs nemes családjai; f

CSARNOK.

A heraldika köréből.

Írta: dr. Meliorisz Béla. (Folytatás.)

- 111 *Laszókay*. Kékben vörös gallérozás; kékben három zöld halom felett arany csillag; a vörös gallérozásban egy oroslán és egy griff egymással szembe fordulva három búzakalászt tart. Sisakdísz: két szárny között kardot tartó növény oroslán. Takarók: arany-kék ezüst-vörös. Czímeres nemeslevél adományoztatott 1629-ben. (Nagy Iván: M. Cs. 37. 1.)
- 112 *Lavottha* (alias Janovitzky): Fekete és arannyal vágott pajzsban ellenkezően színelő oroslán, karmaival toltat tartva, Sisakdísz: két bivalyszarv között oroslán. (Pecsétről)
- 113 *Liptay*. Vörössel és kékkel hasított pajzs vörös mezejében zöld téren balra fordult term. színű medve ül felemelt bal-lábával három fehér rózsaszálat tartva; kékben ugyancsak zöld téren vörös ruhás magyar vitéz áll, könyökben elvágott jobb-jával zászlót szoritva magához, balkezeben kivont kardot villogtatva. Takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (Nagy Iván: M. Cs. VII. k. 137. 1.)
- 114 *Luzsénszky* báró. Bárói címer: Vörös mezejében zöld alapon balra fordult ágaskodó fehér griff. Sisakdísz: két, öblös végű vörös elefántagyar közt a kinövő griff. Takarók: ezüst (fehér)-vörös. («Magy. nemzetiségi zsebkönyv».)
- 115 *Makay*. 1498-ban (melyre nézve utjabban aggályok forognak fenn, mondja Makay Dezső) koronából kinövő szarvast, 1571-ben pedig kékben párduczot nyerne címerül, mely jobb karmai közt szabályt villogtat, bal előlábát ragadozásra nyújtja; sisakdísz: növény párducz jobb karmában nyilat szorit, bal előlábát ragadozásra előre mered. Takarók: kék-arany, ezüst-beres. 1697-ben M. Mihály a Csanád nemzetség (ebből ered a M. család) ősi címerének megfelelő új címer kap I. Leopoldtól: kék mezejében a galambra lecsapó solymot. (Makay Dezső cikke a «Turul» 1896: 2. füzetében.)
- 116 *Maléter*. Kékben zöld dombon jobbra fordult kettős farkú, vörös nyelvű arany oroslán első lábával szőlőágot tart; sisakdísz: fiait vérevel tápláló ezüst pelikán, takarók: M. Károly sz. 1786. június 14-ikén arany-kék, ezüst-vörös, megh. 1841. febr. 23-ikán, — selyemre festett halotti címerén a takarók színe kék arany, veres-arany. A címeres nemes-levél Milletter, (Maléter) György kapta 1662. jul. 12-ikén Pozsonyban, kihirdetve Kézsmárkon 1663. jan. 16-ikán, ki a XIII. szepesi városnak hosszabb időn át és ismételt grófja volt, nemkülönben János és II. György. Az armalisnak hiteles másolata meg van a löcsei vármegyei levéltárban, az 1732-iki «investigatio nobilium» aktái között 88-ik szám alatt. M. János Sámuel nemessége igazoltatott 1794-ben. M. Zoltán, a szamosvölgyi vasút vezérigazgatója, jelenleg orsz. képviselő, 1895. febr. 28-ikán Szepesvármegyétől nemességi bizonyítványt, 1895. decz. 27-ikén (Bécs) O. felségétől «malduri és szepes földi» előnevet kap (M. Zoltán szives közlése.)
- 117 *Mandich*. M. Mátyás 1720-ban emeltetett nemességre; címere: kék mezejében zöld téren fehér lovon magyar vitéz ül, vörös nadrágban és mentében, párducz panyókában, sárga csizmában, fején vörös kalppaggal, jobb-kezeben kardot, baljában a kantárszárat tartva, előtte egy piros bugyogó, sárga foszlányú, fekete fővegű török jancsár fut. Sisakdísz: pánczélos kar, buzogányt tartva markában, (Nagy Iván: M. Cs. VII: 283. 1.)
- 118 *Mariássy*. Kayser Mihály 1803-ban megjelent műve («Compendium Historiae familiae Mariássy») közli Ulászló királynak 1504-ben (Budae feria quinta proxima post festum B. Mathiae apostoli) kelt oklevélét, melylyel M. Istvánnak a következő címer adományozza ősi nemességének bizonyágául: pajzs veres mezejének alját természetesen színű szikla foglalja el, mely mögül pánczélos, sisakos vitéz emelkedik ki, jobb-jával buzogányt emelve feje fölött, leeresztett baljában kettős keresztet tartva. Sisakdísz és takarók nincsenek. E címernek számos variánsa ismeretes.
- 119 *Martényi*. Kék mezejében golya áll, esőrével kígyó után kapva; mögötte szintén kígyó. Két sisak: jobbról két szárny között golya, balról két szárny között kígyó (Pecsétről)
- 120 *Mattysowszky*. Kék mezejében arany koronából természetesen színű medve nő ki, első jobb-lábával buzogányt tartva. Sisakdísz: ugyanaz, növekvőn. Takarók: kék-arany, veres-ezüst. (Nagy Iván: M. Cs. VII: 365. 1.) M. Antal — sz. 1758., megh. 1842. máj. 21-ikén, — halotti címerén a medve három liliumot tart.
- 121 *Mauchs* (farkasfalvi) M. Donát késmárki bíró 1635. július 6-án Bécsben kelt címeres nemeslevéllel gyermekeivel, Donát, Dávid, János, Izrael, Zsigmond, Éva, Ágnes és Margittal együtt nemesi rangra emeltetett; kihirdetett az oklevél Lőcsén 1635. szept. hó 3-ikán. A nemesség szerzőnek unokái: Tóbiás, Mihály és testvéreik 1691. május 11-ikén királyi adományt nyertek farkasfalvi, rókuszi, pikóczi részjárságokra. Czímerük: hármass zöld halmon vörös mezejében koronából fehér zerge nő ki jobbra fordultan, jobbról arany csillagtól kísérvé; sisakdísz: ugyanaz; takarók: kék-arany, vörös-ezüst. (Nagy Iván: M. Cs. VII: 375. 1. és Engel Gáborné sz. Haller Kornélia úrnő festménye.)
- 122 *Meczer*. 1702-ben címeres nemeslevelet kap M. Mihály I. Leopoldtól. Czímer: kék mezejében három arany (vörös?) csillaggal rakott pajzsláb felett kettős farkú arany oroslán, mely jobb-jával görbe kardot, baljával bilincset tart. Sisakdísz: pajzsalak növekvőn. akarók: veres-ezüst, kék-arany. (Abauj-Tornavármegye nemes családjai; írta Csoma József. 392. 1.)

123 *Melzer*. (Kellemesi) cs. címerét Nagy Iván szerint I. Ferdinánd adományozta M. Kristófnak; leírása: osztott pajzs; fent vörösből növény pánczélos vitéz, jobb kezében hétlevelű arany ágat, baljában kardot tart. Alsó fekete mezejében barna (ezüst?) hármass halom felett két rózsza van. Sisakdísz: arany griff növekvőn, hétlevelű ágat tartva. (Takarók: fekete-vörös, fekete-barna [ezüst?])

124 *Meliórisz*. Hasított pajzs, alja zöld színű; jobboldali arany mezejében fekete egyfejű sas áll kiterjesztett szárnyakkal, a bal kék mezejében három fehér halom középsőjén vörös mezű, arany postakürtöt tartó félkar könyököl jobbra fordulva. Sisakdísz: pajzsbeli kar aranyleveles koronán; takarók: arany-kék, ezüst-beres. A címer alapja damaskolt és zöld koszorúval övedezett. Ismeretes e címernek oly — hibás — variánsa is, melyben a sas piros mezejében zöld hármass halmon áll, míg a pánczélos kar kürtöt tartva, kék mezejében, lebegő lilomos koronán könyököl; sisakdísz: pánczélos kar kürttel kezében; takarók: kék-arany, veres-ezüst. (M. Dániel halotti címerén és a család eperjesi sírboltján.) A család lipitói eredetű, Hybbén és Deménfalván székelt; M. Dániel, kinek neje Gőrgy Dorottya volt, költözött át a múlt század második felében Sárosba. («Turul» 1896: 3. füzet.) Családi hagyomány szerint a Joób-családból vált ki a reformáció hatása alatt történt névváltoztatás folytán.

125 *Mérey*. Meliorisz Dienes sárosvármegyei főszolgabíró és Aurél kir. törvényszéki bíró 1876-ban királyi engedéllyel «nagyselmeci Mérey» nevet vettek fel, régi nemességük és címerük épségben tartása mellett.

126 *Moes*. M. Zsigmond és általa testvére János késmárki polgárok, magyar nemességet és a következő címer nyerték Miksától 1569. május 14-ikén (Bécs), előbbinek, mint a magyar kancellária hivatalnokának érdemei jutalmául: osztott pajzs felső veres mezejében arany koronából jobbra fordult fehér egyszerű nő ki, fent jobbra arany csillagtól kísérvé; alsó kék mezejében kék pólya látható, mely az osztó vonalig ér, rajta három csillag ragyog, két oldalt pedig két-két veres rózsza kíséri. Sisakdísz: két négyelt színű (színek?) sasszárny között a pajzsbeli egyszerű; takarók: veres-ezüst, arany-kék. Kihirdetett Szepes-Váralján 1575-ben. Az eredeti okmány elveszett; címerfestmény nélküli hitelesített másolata kelt 1725. április hó 18-ikán Kőrmöcsön. Ugyanezen késmárki Moes Zsigmond és általa neje, nemes Rotenberger Borbála, fiai Zsigmond és Domokos, leányai Hedvig és Borbála, testvére János, ennek fiai Dávid, Elias és Zsigmond, továbbá Czebnér Tóbiás, Anna és Margit — Moes János leányának, Margitnak gyermekei — nemesség-megerősítésben és címerjavításban részesülnek Rudolftól 1591. november 4-ikén (Prága); a nagy díszszel kiállított címeres levél hosszan sorolja elő M. Zsigmond érdemeit, ki tudományos képzettségét, utazásai alatt szerzett tapasztalatait az udvar érdekében érvényesítette, Miksát utazásaiban — így a speyeri birod. gyűlésre is — kísérté, s előbb Listy János püspök s kancellár udvarában, mint ennek kamarása, majd a királyi udvarban s a királyi kancelláriában, végre mint lubló harminczados teljesített hű szolgálatokat; M. Dávid érdemeit pedig a királyi kancelláriában, majd a szepesi kamaránál hosszú éveken át való hivatalnokoskodását említi. Az ekkor nyert címer a következő: osztott pajzs felső veres mezejében, arany koronából jobbra fordult egyszerű nő ki, jobbról, fent arany csillagtól kísérvé; alsó kék mezejében zöld ágon jobbra fordult természetes cizinege (németül: Meise) ül. Sisakdísz: arany-kék és veres-fehér (ezüst) színekkel négyelt két sasszárny között a pajzsbeli egyszerű. Takarók: veres-ezüst, kék-arany. Érdekesen szimbolizál; e szerint a cizinege a címerszerző szeretetreméltóságát, megnyerő egyéniségét, az egyszerű fehér színe pedig ugyanannak szeplőtlen jellemét jelképezi. Az előbbi — 1569-ből eredő — okmányán feltűnő, hogy nem hirdettetett ki egy év leforgása alatt, ez utóbbinál pedig az, hogy nem a kancellár és egy udvari tanácsos, hanem csak Tiburtius Himmelreich udvari titkár írta alá, s hogy kihirdetési záradékkal nincs ellátva.

Rudolf 1576. február 6-ikán (Pozsonyban) a szepesmegyei Lewkoweczen lévő két nemesi kuriára, telekre ad királyi donatiót M. Zsigmond részére, melyek közül az egyiket, a mely néhai Lewkowszky Bálint és Imre tulajdona volt, az anyjuk birlalja, a másik pedig, mely hajdan néhai Saször Lőrincz birtokát képezte, bizonyos István, Demjén és Mátyás testvérek kezében van minden jogos cím nélkül. Ugyancsak Rudolf ugyanezen birtokra 1588. márczius 10-ikén állít ki új adománylevelet M. Zsigmond részére, melyben a maga királyi jogát adományozza kedvelt hívének, minthogy előbbi privilegiumával néhai atyjáról, Miksáról reá szállott, «jus regium»-o ruházta volt reá; ez utóbbi okmány a királyi aláírás mellett ismét csak Himmelreich ellenjegyzését tartalmazza.

1576. február 6-ikán (Pozsony) kelt kir. rendelet értelmében a szepesi káptalan kiküldöttje Feyrvary alias Beregszeghy (?) János mester, és mint királyi ember: Miklósfalvai Korithiany András beigtatták M. Zsigmondot a lewkozy birtokra, Lewkowszky Bálint, Imre, továbbá öv. L. Bricciané Kálna Zsófia, nemkülönben L. Darnián, Imre és Mátyás ellenmondása mellett (A királyi rendeletben királyi embereket a következők voltak vagylagosan kijelölve: Korythiany Miklós, Lukács, Berzeviczey Miklós, Szentandrassy Mihály, Csorba Lukács.)

1588. márcz 10-ikén (Prága) új beigtatási parancsot küld a káptalanhoz a király, az ugyanezen évi donatióra nézve, s kir. embereket kijelöli Tothfalvi Schwab Bálint, János, Benedek, draveczi Draveczy

János, Gáspár, Balthasar, Berzeviczey Miklós vagy Horánszky János nemeseket. Nemességi bizonyítványt nyerne: M. Adám 1732. május 20-ikán Kézsmárktól, (ugyancsak ő 1725. július 30-ikán Kézsmárk hatósága előtt tanúkkal igazolja a nemesség szerzőtől való törvényes leszármazását, a mit az 1755. ápr. 17-ikén kelt királyi leirat is elfogad); M. Sámuel Gyula 1784. november hó 29-ikén Szepesvármegyétől, ifj. Sámuel Gyula 1798. szeptember 19-ikén és 1802. november hó 15-ikén Liptóvármegyétől, valamint 1802. december 1-sején Borsodvármegyétől. (M. Gyula birtokában lévő okmányokból.)

127 *Nadaskay*. N. György 1689. január 29-ikén nyer címeres nemeslevelet, mely Kassán hirdettetett ki, s melynek a Jászón lévő eredetiről készített hiteles másolata N. Sándor birtokában van Eperjesen. Czímer: négyelt pajzs; első: kék mezejében emberi kar vörös mezben szárnyat és három nyilat tartva, 2. és 3. arany mezejében fél sasszárny, 4. kék mezejében sziklán korona, melyből a Mars bolygó jegye nő ki. Sisakdísz: két szárny között vitorla és harántosan fektetett kivont kard. Takarók: arany-kék, ezüst-beres.

128 *Nemessányi*. Arannyal szegélyezett tojásdad alakú pajzs kék mezejében arany csillag és ez alatt három fehér rózsza látható. Sisakdísz: jobbra fordult ezüst egyszerű növekvőn. Takarók: kék-arany, veres-ezüst. (N. Gáspár szepesi kanonok — sz. 1780. karácsony hó 21-ikén, megh. 1846. pünkösd hó 7-ikén, — halotti címeréről.) Egy régi családi jegyzék szerint azonban a címer: kerékből, csillagból és három rózsából áll. A «Réthy alias Nemessányi de eadem» család 1235-ben kapta donatióját. (N. Gábor szives közlése.)

129 *Nitray*. Nitray alias Tainay György agilis és ugyancsak egy másik N. alias T. György részére 1615. február 11-ikén (Bécs) adományoz II. Mátyás címeres nemeslevelet, mely 1616-ban hirdettetett ki Pozsonymegye szemle közgyűlésén. Az okmány szélei igen szép, magyar jellegű díszítéssel vannak kifestve. Czímer: ezüst folyó által két nem egyenlő részre osztott pajzs, melynek alsó kék mezejében hármass zöld halom, középsőjéből egyszerű nő ki jobbra fordultan. Felső veres mező damaskolt. Sisakdísz: pajzsbeli egyszerű. Takarók: kék-arany, veres-ezüst. Csarnokszerű fülkébe van állítva a címer; a címer felett szárnyas angyalfő (a Sárosvármegyének 1615. május 12-ikén adományozott címer körül ugyancsak angyalfejek repdesnek), ettől jobbra Magyarország, balra a dynastia címerpajzsa látható, míg ezek alatt két apostol alakja foglal helyet. (Sárosm. levéltára.)

130 *Noszticzius*. A családnak Jakab nevű őse 1655. május 6-ikán (Pozsony) nyerte nemességét és a következő címer: kék mezejében zöld dombon álló palmán vörössel fegyverzett fehér galamb ül, csőrében galyat tartva. Sisakdísz: két fekete sasszárny között pajzsbeli madárka. Takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (Nagy Iván: M. Cs. VIII: 168. 1.)

131 *Nyáry gróf*. Négyelt pajzs; 1. és 4. kék mezejében befelé fordult fehér lovon vágató, arany-sinóros vörös mezbe öltözött lovag, baljában (jobb-jában) arany (?) zászlót tart, 2. és 3. vörös mezejében arany koronából kinövő befelé fordult arany oroslán, jobb-jában (baljában) arany jogart, baljában (jobb-jában) zöldleveles ágon három ezüst rózsát tart. Sisakdísz: kinövő oroslán. Takarók: arany-kék, arany-vörös. (Nemzetiségi zsebkönyv.)

132 *Nyékhegyi*. Vágott pajzs; felső arany mezejében pánczélos, nyilt arcú vitéz áll, sisakján egy fehér, egy vörös és egy zöld színű tollal, könyökben meghajtott jobb kezében kardot emelve; alsó mezejében hasított; jobbról kékben, jobb haránt folyón fekete kacsá úszik felfelé, bal vörös mezejében három zöld hegy felett három ezüst csillag (**) látható. Sisakdísz: arany, kék, veres strucc-toll. Takarók: kék-arany, vörös-ezüst. (Ny. Ferencz szives közlése.)

133 *Okrutsky*. Leveles koronán két kar könyököl egymásnak szembe fordulva; a jobboldali kar egy kardot, a baloldali egy zászlót tart; a kardot fent egy félhold és egy csillag kíséri két oldalt; egy más változat szerint a félhold a kardot, míg a zászlót a csillag kíséri. Sisakdísz: ugyanaz. (Pecsétről.)

134 *Ochotitszky*. O. András József azért, hogy midőn Eperjes város a felkelések idején Schultz tábornok halála folytán magát megadni kényszerült, több ezer forinttal károsodott, 1691. deczembert 14-ikén Bécsben kelt oklevéllel magyar nemességet és a következő címer nyerte: arany mezejében zöld alapon veres várfal látható három bástyával; nyitott kapujában kardot tartó pánczélos sisakos férfi áll, balját csipőjén pihentetve. Sisakdísz: három veres bástya, megettük három pávatoll. Takarók: veres, ezüst. Sárosvármegyének Eperjesen tartott közgyűlésén 1692. Szentháromság-vasárnapja utáni másodnap ez oklevél kihirdetésének többen ellentmondtak, okul hozva fel, hogy O. nem magyar honfi, hanem lengyel, már pedig pozitív törvényeink szerint a külföldinek előbb magyar honfivá kell lennie, hogy nemességet nyerhessen. Csak midőn Szepesvármegyétől bizonyítványt kapott honosított voltáról, fogadta őt be nemeseinek sorába Sárosmegye 1692. szeptember 4-iki közgyűlésén. (Sárosmegye levéltára.)

135 *Palocsay*. Kékben arany süvegezés (ék); kékben ezüst vár két ormozott bástyával, melyek felett egy-egy hétágú arany csillag ragyog; a két bástya között a várfalon arany rúdon ezüst zászló, az arany süvegezésben pedig egy-egy fekete sasszárny látható. Sisakdísz: veressel fegyverzett, növény oroslán sascőrrel és egy sasszárnyal, bal-lábával babékoszort, jobb-jával levágott szárnyát tartja. Takarók: kék-arany, veres-arany. (P. József halotti címeréről [szü-

letett 1741., megh. 1810.), mely Baán Gézáné úrnő birtokában van Eperjesen.) Nagy Iván szerint (M. Cs. IX. köt. 93. l.) P. András nyerte a nemességet és címert 1717-ben. P. János 1803-ban kir. tanácsos és orsz. herold volt.

136. *Palugyay*. Valentinus és Márton (apjuk con-dam Gaspar Lyphtho de Kyspalwdua) 1476. június 2-ikán (Budán) a következő címet kapják: vízszintes vonallal ketté vágott pajzs felső arany mezejében kiterjesztett szárnyú fekete fél-sas, alsó kék mezejében arany csillag látható. Sisakdísz: veres sasszárny arany csillaggal megrakva. Takarók: mindkét oldalt veres-kék. (Majláth Béla czikke; «Turul» 1891. I. füz.)

137. *Pápay*. Hármias halmon koronából nőv griff, bal-lábával íjjat, jobbával buzogányt tart. Sisakdísz: nőv griff zászlót emelve. (Pecsérről.)

138. *Papp*. (Szendrői) I. Lipót 1666. július 8-ikán Bécsben kelt oklevéllel nemességet és a köv. címet adományozza P. Mihálynak: kék mezőben jobbra fordult ágaskodó oroszlán látható, jobbjában kivont karddal; sisakdísz ugyanaz növekvőn. Az oklevél kihirdetett Borsodmegyében, továbbá Abatújban 1807. május 26-ikán és Sárosvármegyében 1813. augusztus 18-ikán. (Dr. P. József szives közlése.)

139. *Pauer*. P. Györgyöt és általa anyai ágon való féltestvérét Kern Jánost, valamint utóbbinak fiait: Pált és Györgyöt Leopold 1681. július 4-ikén (Sopron) megnevesíti és a következő címmel ajándékozza meg: kék mezőben férfi látható, ki balfelé fordult egy ekének a szarvát tartja mindkét kezével s szántja a pajzs zöld alapját. Az okmány felső jobbsarkában lévő festmény aranygombos, veres öltözötű, széles fekete kalapos férfit ábrázol, fekete csizmával, melynek szára le van hajtva, míg a szöveg a «vir rusticus» falusi földművelő férfi osztrákviselet szerinti fekete öltözetről tesz említést. Sisakdísz: pajzsbeli férfi bal-ját csipőjén nyugtatva, jobbjával három arany, búza-kalászal. Takarók: arany-kék, ezüst-veres. Érdekes példája a címersymbolikának! Kihirdetett Sárosvármegye Eperjesen tartott közgyűlésén 1681. nov. 26-ikán. (Dr. Horváth Ö. birtokában levő eredetiről.)

Sváby Frigyes említi «Közlemények Szepesvármegye levéltárából» című dolgozatában («Turul» 1889. 3. füz.), hogy nevezett levéltárban őriztetik a jannaburgi Pauer György osztrák nemesnek és vejének Grossbreitner Jeromosnak I. Lipót által 1683. május 1-sején adományozott és 1683. július 1-sején Nyitra vármegye Vágújhegyen tartott közgyűlésén kihirdetett magyar nemeslevél, melynek címe a következő: négyfelé osztott pajzs, melynek jobb felső és bal alsó fehér mezejében egy ausztriai pórruhába öltözött, kalapos, jobb-kezében ekevasat tartó férfi, a bal felső és jobb alsó fekete mezőben egy-egy sárga, kétágú farkú oroszlán nő ki, a felső oroszlán jobbra, az alsó balra néz. A pajzs közepén egy kis fehér pajzs, melyen kétfejjű fekete sas, mellén «L» betűvel látható. Sisakdísz: két kiterjesztett arany-sárga színű szárny között ugyanaz a kétfejjű sas, mely a címer középső kis pajzsán. Takarók: jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös. (Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Piaci árak Eperjesen

	1899. július 3-án:	I. oszt.	II. oszt.
Búza	100 kgr.	9 25	9 —
Rozs	»	7 —	6 50
Árpa	»	6 —	5 50
Zab	»	5 —	4 —
Repce	»	12 —	11 —
Kukorica	»	6 —	5 50
Bab	»	5 —	4 —
Borsó	»	9 —	8 —
Lencse	»	10 —	7 —
Árpada	»	12 —	—
Burgonya	»	1 40	1 30
Marhahús	1 kgr.	— 52	— 48
Sertéshús	»	— 60	— 56
Juhhús	»	— 32	— 28
Borjúhús	»	— 44	— 40
Tyúkok	1 pár	1 40	1 20
Csirkek	»	— 80	— 60
Libák	»	1 40	1 20
Kacsák	»	— 80	— 60
Disznósír	1 kgr.	— 76	—
Vaj	»	— 80	—
Méz	»	— 80	—
Viasz	»	2 —	1 60
Tojás	1 pár	— 04	—

Főszerkesztő: Dr. Horváth Ödön. Felelős szerkesztő: Dr. Mikler Károly.
Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésnek alkalmazatik közszenynél, csúznál, tagzaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget «Horgony» védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

299—1899. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kis-szebeni kir. járásbírósnak 1899. évi V. 175. sz. végzése folytán dr. Klein Mór késmárki ügyvéd által képviselt Goldner I. késmárki felperes részére **Goldberg, Jakab** miniseki alperes ellen 3875 frt követelés s jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 932 frtra becsült ingóságokra a kis-szebeni kir. járásbírósnak 1899. évi V. 175. sz. végzésével a további eljárás elrendeltétvén, annak az alap- és felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Héthárs községben, a vasúti állomáson 20-ik napjának délelőtti 10 órája és folytatolag Polom községben ugyanezen napon délutáni 2 órája kitétetik, a mikor a bíróság lefoglalt különféle épületfa (Kantholz, Spitzholz stb.) a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Kis-Szebenben, 1899. évi július hó 3-ikán.

Glück Bertalan,
kir. bírósági végrehajtó.

Nagy mellékkereset!

Havonta 300—400 márkát kereshetnek bármely foglalkozású személyek költség és kockázat nélkül.

Ajánlatok **F. D. 99.** alatt, Leipzig-Lindenau.

A holland-amerikai útirány.

Hetenkint egy- vagy kétszeri gőzforgalom Rotterdamtól New-Yorkig.

Cajütiroda: Bécs, I., Kolowratring 10.
Fedézetiroda: Bécs, IV., Weyringasse 7/a.

I. Cajüte: Aprilis 1-től Okt. 31-ig 290—400 Mk.*
Nov. 1-től Márcz. 31-ig 230—320 Mk.

II. Cajüte: Aug. 1-től Okt. 15-ig 200 Mk.
Okt. 16-tól Julius 31-ig 180 Márka.

* A cajüte fekvése és nagysága, valamint a gőzös gyorsasága és eleganciája szerint.

464—1899. gazd. szám.

Arverési hirdetmény.

Bártfa sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a bártfai csontliszt-malom s fagyapót- és redőnygyár égése után felmaradt és 402 frt 45 kr-ra becsült vas- és géprészek **1899. július 26-ik napjának d. e. 10 órakor** a városi nagy bástyarakrtárban nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés ellenében el fognak adni.

Kikiáltási ár: 402 frt 45 kr.
Feltételek: 1. azonnali készpénzfizetés ellenében azonnali átvétel; 2. a város a tárgyakért felelősséget nem vállal.
Az eladásra kerülő tárgyak jegyzéke a városi számvevőség-nél, maguk a tárgyak a raktárnok közbenjöttével a bástyarakrtárban megtekinthetők.
Bánatpénz a becsár 10%-a.
Bártfa sz. kir. város tanácsának 1899. évi július hó 3-ikán tartott gazdasági üléséből.

Jaschik Ferencz,
jegyző.

Rhody Alajos,
polgármester.

410. szv. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni m. kir. állami méntelep eperjesi, debreczeni, turia-remetci, rimaszombati és szatmárnémeti osztályainál elhelyezett katonai legénység és ménállomány részére 1899. évi november hó 1-től 1900. október hó végéig szükségendő takarmány és egyéb czikkök biztosítása tárgyában **follyó évi augusztus hó 30-ikán d. e. 10 órakor** írásbeli zárt ajánlatok tárgyalása fog alulírott méntelep-parancsnokságnál megtartatni.

A szállítási feltételek úgy az alulírott méntelep-parancsnokságnál, mint az egyes teleposztályoknál megtekinthetők. Az ajánlatok szerkesztésére vonatkozólag felhívatik az érdekeltek figyelmébe a hatóságilag kifüggesztett árlejtsési hirdet-mélyekben foglalt mintára.

Debreczenben, 1899. évi július hóban.

A debreczeni m. kir. állami méntelep parancsnoksága.

Posztószétküldés csak magánosoknak.

Egy vég, 3'10 méter hosszú, elegendő 1 úri-öltönynek. Ara csak

frt 2 80 jó
frt 3 10 jó
frt 4 30 jó
frt 6 — jó
frt 7 75 finom
frt 9 — finom
frt 10 50 legfinomabb
frt 12 40 angol
frt 13 95 Kammgarn

valódi gyapjúból.

Posztógyári raktár: KIESEL-AMHOF, Brünben.

Minták ingyen és bérmentve. — Mintáit szállítás.
Privátvevők, figyelem! Csak direct-vételnél vásárolható jutányos áron. Felvilágosításul és bizonyosságul a következők:
Krausz Adolf posztókereskedő Budapesten, a szabónak rendelkezései fejtében mintakönyvből következőket ajándékozik:
10 frt vételnél 50 kr-ért egy nadrágot,
20 " " 1 frt-ért egy öltönyt,
60 " " egy finom öltönyt teljesen ingyen.
Ezenkívül a szabó 3 forint engedélyt kap méterenként és 20 százalékot.
Ezen ajándékokat csakis a magánvevő fizeti meg, ki a szabónál Krausz Adolf mintakönyvből vásárol.

Premier-kerékpár első minőség

24 év óta

Képviselők: Schweitzer Testvérek. Miskolcz. Eperjes. Eger.

Szálloda-átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy **1899. július hó 1-sején a**

„Pannoniához” címzett szállodát

Eperjesen átvettem. Törekvésem oda fog irányulni, hogy tisztelt vendégeimet a mai kornak megfelelően berendezett tiszta és olcsó szobakkal, izletes és mindig fris étkekkel, a legjobb magyar fajú borokkal és jó kiszolgálással ellássam. Elvem e szállodát a legszolidabb módon vezetni.

A nagyérdemű közönség becses pártfogásáért esedezve, maradtam kiváló tisztelettel

Csonka Albert,
szállodás.

Társaskocsi közlekedik minden vonat-érkezésnél; viteldij személyenként 20 krajczár.

➔ Kereskedelmi utazók kedvezményben részesülnek! ➔

Előfizetési

negyedéve

Hirdetési díj: B

tészert jutányosab

Héthárs

1848, t
foházkodun
s oly sokat
ért rettenete

Te adj e
teségek súly
nem szűnő

1849. ju
s az orosz
napon kelje

leigázására
magyar haza

gróf, varsói
álló 2., 3.

és 360 ágy
határain var

Azonban
vezetése al

hadat Sass tá
leghosszabb

15-ikén meg
míg június 1

hó 20-ikán
tunkkal csat

lottak el az
orosz serege

Megszent
imádott hazá

ott az lsten
hazaszeretn

Hogy e s
hirdesse a fia

az időben, m
a magyar haza

az elhunytak
s emléket áll

Az emléke
A honfiú

s marandó
hirdesse késő

AZ „EPE

L

A la

A

Kör

F

A s

O

A k

El